

10 gr.

ABC

NOWINY CODZIENNE

W

10 gr.

Nr. 115

Warszawa, w orek 13 kwietnia 1937 r.

Rok XII

Stalin więźniem Woroszyłowa?

Rozwiązanie gwardii G.P.U.—Aresztowanie 400 agentów
W ojsko objęło straż na Kremlu

MOSKWA, 12. 4. (Telefonem własnym). Od szeregu miesięcy stolica Rosji żyje pod znakiem nieprzerwanych sensacji politycznych. Serie procesów, w których ławy oskarżonych zajmują najwyżsi dygnitarze sowieccy, ciągle zmiany na kierowniczych stanowiskach rządowych, a wreszcie coraz wyraźniejsza zmiana zasadniczych linii polityki wewnętrznej — dowodzą, że ZSRR stoi w obliczu doniosłych przeobrażeń.

W Moskwie mówi się coraz głośniejsze, że ukrytą sprężyną tych wszystkich przemian jest nie Stalin, ale armia w osobie jednego ze swoich wodzów marsz. Woroszyłowa. Według wersji obiegujących stolicę, wszystkie ostatnie posunięcia w sowieckiej polityce jego wyraźne i stanowcze żądanie. Stalin w obawie o własne wewnętrzne dokonane zostały na bezpieczeństwo, w niczym się nie sprzeciwia marszałkowi i posłusznie wykonuje jego wolę.

Wczoraj mieszkańcom Moskwy zgłoszono nową niespodziankę. Mianowicie od samego rana nastąpiła przy bramie „Trojka” sensacyjna zmiana warty. Oto stojący na posterunku żołnierzy specjalnej gwardii G. P. U. zmienił czerwogwardziści, a więc żołnierze armii regularnej.

Jak się okazuje, w związku z aresztowaniem Jagody, gwardia GPU została rozwiązana, a służbę na Kremlu objął batalion wojsk regularnych.

W związku z powyższym mówi

się, że wkroczenie czerwogwardzistów na Kreml oznacza oddanie się Stalina na łaskę i niełaskę Woroszyłowa.

W związku z aferą Jagody aresztowano 400 agentów GPU,

przeważnie b. zaufanych pomocników Jagody. Cały aparat organizacyjny GPU. jest wskutek tego w stanie rozstroju i reorganizacji. Upatrują w tym także rolę Woroszyłowa.

„Straż Przednia” przeciwko p. Hrabykowi

Ciekawy proces polityczny na tle wystąpienia „Dziennika Polskiego”

W wydziale III karnym Sądu Okręgowego pod przewodnictwem s. Rybińskiego miał odbyć się sensacyjny proces redaktora odpowiedzialnego „Dziennika Polskiego” ze Lwowa, Klaudiusza Hrabyka w związku z notatką o likwidacji „Straży Przedniej” po zjeździe Rady Naczelnej tej organizacji w grudniu ub. roku.

„Dziennik Polski” donosząc o zjeździe Rady Naczelnej pod przewodnictwem b. premiera i ministra oświaty Janusza Jędrzejewicza, stwierdził, że w toku obrad wyłoniła się kwestia likwidacji „Straży Przedniej”. Zjazd na który przybył delegat ministerstwa oraz kuratorowie okręgów szkolnych miał wypowiedzieć zdanie, że należy przystąpić do likwidacji „Straży Przedniej”, ponieważ jest to organizacja demoralizująca młodzież szkół średnich.

Po ukazaniu się notatki „Straż

Przednia” wniosła przeciwko red. Hrabykowi akt oskarżenia o zniesławienie, dowodząc, że wiadomość jest całkowicie fałszywa, na zjeździe bowiem nie tylko, że nie zapadła uchwała o likwidacji, lecz nawet nie mówiono o rozwiązaniu tej organizacji.

Proces ten, do którego wezwano kilkunastu świadków, m. in. plk. Walerego Ślaska zapowia-

dał się bardzo ciekawie. Przybyły ze Lwowa adwokat obrońcy Hrabyka kwestionował właściwość sądu, twierdząc, że proces winien odbyć się we Lwowie. Wniosek o umorzenie sprawy sąd oddalił. Natomiast uznając, że sprawa jest ważna i winien ją rozstrzygnąć Sąd Okręgowy w komplecie trzech sędziów — sprawę odczytał.

W maju Baldwin ustąpi miejsca Chamberlainowi

LONDYN, 12. 4. — W związku z pożegnalnym przemówieniem premiera Baldwina w jego okre-

Baldwin

gu wyborczym, w kołach międzynarodowych podkreślają, że Baldwin

ustąpi w dniu 27 maja.

Król powierzy misję utworzenia nowego gabinetu konfederacji skarbu Neville Chamberlainowi. Próby nakłonięcia Baldwina do przyjęcia teki w przyszłym gabinetcie nie powiodły się.

„Daily Telegraph” zaznacza, że Baldwin zawsze podporządkowywał swe interesy osobiste interesom państwa i narodu. „Morning Post” zaznacza, że pacyfizm i sentymentalizm jest conajmniej takim samym wrogiem Anglii, jak faszyzm i komunizm.

„Times” podkreśla, że Baldwin zapisał się trwale w dziejach Anglii.

Zakaz wywozu zbóż

Normy przemiału żyta i pszenicy

W ostatnim Dzienniku Ustaw o ogłoszono zapowiadane rozporządzenie Rady Ministrów zakazujące od dnia ogłoszenia aż do 31 lipca rb. wywozu z Polski pszenicy, żyta i owsa oraz produktów ich przemiału.

W ostatnim Dzienniku Ustaw ogłoszono rozporządzenie ministra

Spraw Wewn. ustalające normę przemiału pszenicy na mąkę 65-procentową, lub niższą, a żyta na 70 proc. lub niższe. Rozporządzenie to obowiązuje, jeśli chodzi o żyto, od 25 bm., a co do pszenicy od 1 maja rb. i obowiązuje do 31 lipca r. b.

MINISTROWIE W. R. I O. P. DOCHODZIC BĘDĄ DO WNIOSKU, ŻE Z UPRAWNIENIEM NADANYCH KORZYSTAC NIE NALEŻY MILCZĄCO LUB JAWNIE PRZELEWAC BĘDĄ SWE UPRAWNIENIA TE USTAWIENIACH, KTÓRZY UPRAWNIENIA TE USTAWIENIACH POWINNI. JESLI WIĘC OGÓŁ PROF. JEST NIEPRZYCHYLNIENIE USPOSOBIONY DO NOWEGO PROJEKTU, DYKTOWANE TO JEST PRZEZ UCZUCIE NIEPOKOJU, ŻE MOGA SIĘ ZDARZYĆ PRZYPADKI. GDY UPRAWNIENIA W PEŁNI LUB W CZĘŚCI WYZYSKANE PRZEZ CZYNNIKI POLITYCZNE, SPOWODUJĄ NIEPOWETOWANE SZKODY SZKOLNICTWU WYŻSZEMU, A TEM SAMYM CAŁEMU KRAJOWI.

Dr. Wojciech Świętosławski
prof. Pol. Warszawskiej
Minister W. R. i O. P.

(Uwagi o projekcie nowej ustawy o szkołach akademickich).

Czy jesteś już wśród uczestników?

„Konkurs Pocieszenia” konkursem dla wszystkich
Cenne nagrody czekają na zwycięzców

zumiem i wątpliwości wyjaśniamy:

„Konkurs Pocieszenia „ABC” jest otwarty dla wszystkich i trwa do 5 maja 1937 roku.

Przedmiotem konkursu jest jednanie nowych prenumeratorów dla „ABC” przyczem uczestnikom konkursu zaliczać będziemy za zjednaną prenumeratę miesięczną 1 punkt, kwartalną 2 pkt., półroczną 3 pkt. i roczną 4 pkt.

Na przekazach rozrachunkowych, pocztowych, blankietach PKO, dowodach wpłaty w kanczy, należy zaznaczyć: „Prenumerata konkursowa zjednaną przez... (tu podać nazwisko uczestnika konkursu).

Uczestnikom poprzedniego konkursu „ABC”, którzy nie zajęli na grodzonym miejscu, zaliczamy w nowym konkursie połowę zdobytych poprzednio punktów.

O ile już dzisiaj można zorientować się w charakterze „Konkursu Pocieszenia”, to będzie on różnił się nieco od poprzedniego konkursu. Różnica, polega przede wszystkim na tym, że „Konkurs Pocieszenia” ma charakter masowy, a co za tym idzie rozpiętość osiągniętych wyników będzie mniejsza, niż w konkursie poprzednim. Zdobyte nagrody będą więc łatwiejsze. Poniżej powtarzamy listę nagród, które przeznaczymy dla zwycięzców konkursu.

1. Dziesięciodniowy bezpłatny pobyt w pierwszorzędnej pensjonacie nad polskim morzem wraz z kosztami podróży. Organizacja P. B. P. „Francopol”.

2. Piękny lis z firmy Krasnowska.

3. Nowoczesny zegar elektryczny z firmy „Elektro”.

4. Stolik gabinetowy i dwa krzesła z pierwszorzędnej magazynu mebli.

5. Wytworna lampa elektryczna z firmy „B-cia Borkowsky”.

6. Szkatułka z brązu w kształcie antycznego kufra.

7. Kurs jazdy motocyklowej na kursach inż. Tuszyńskiego.

8. Wytworny zegarek chromoniklowy.

9. Imbryk elektryczny z firmy „B-cia Borkowsky”.

10. Zestaw elektryczny z firmy „B-cia Borkowsky”.

11. Rakietka tenisowa pierwszorzędnej marki wartości 40 zł. z Polskiej Spółki Sportowej.

12. Rakietka tenisowa wartości 30 zł. z Polskiej Spółki Sportowej.

13. Dwie talie kart do brydża w szafianowym pudełku.

14-16. 15-ta i 16-ta: trzy kupony do firm warszawskich wartości od 15 do 20 zł. Wszyscy uczestnicy konkursu, którzy nie zdobędą nagród, otrzymają premie książkowe.

Formalności konkursowych nie ma żadnych. Po prostu prosimy, aby każdy Czytelnik „ABC” do 5 maja zawiadomił naszą redakcję, że zjedną przynajmniej jednego nowego prenumeratora „ABC” na okres miesięczny. I na tym koniec. Ci, którzy zjedną większą ilość nowych prenumerat na dłuższy okres otrzymają wymienione wyżej cenne nagrody.

Delegacje bezrobotnych u Komisarza Rządu i w dyrekcji filtrów

W dniu wczorajszym około godziny 12-iej na dziedzińcu Magistratu i Komisariatu Rządu zebrali się grupa bezrobotnych zarejestrowanych w PUPP na Jagiellońskiej w liczbie około 200 osób i wyłoniła delegację do komisarza rządu p. Jaroszewicza. P. Jaroszewicz przyjął delegację rozpatrzył ich żądania o zatrudnienie na robotach publicznych, za-

rzadził sporządzenie spisu przybyłych i przyobiecał interweniować, aby w najkrótszym czasie zostali zatrudnieni.

Podobna demonstracja była przed dyrekcją filtrów, gdzie również wysłano delegację bezrobotnych, która uzyskała zapewnienie, że w miarę rozwijających się robót publicznych bezrobotni będą zatrudnieni.

Przed dniem 1 maja Aresztowania wśród komunistów

Władze bezpieczeństwa dokonały w Warszawie szeregu aresztowań wśród działaczy K. P. P. Aresztowania poprzedzone były szeregiem rewizji, które dały bogate

wyniki w postaci materiałów organizacyjnych, odezw i broszur przygotowanych na 1 maja, szeregu notatek i adresów. Przy jednym z aresztowanych członków Centralnego Wydziału Zawodowego KPP znaleziono 5 tys. zł. w banknotach 100 i 20-złotowych oraz 750 dolarów w banknotach 20 i 10-dolarowych. Pieniądze te prawdopodobnie pochodzą z kasy 50 tysięcy dolarów, wyasygnowanych swego czasu przez Komintern na przygotowanie akcji komunistycznej przed dniem 1 maja.

Narodowiec oskarżony o zabójstwo 2 żydów

Władze prokuratorskie wygotowały już akt oskarżenia przeciw Janowi Antczakowi, narodowcowi z Łodzi, oskarżonemu o „zabicie” dwu żydów Blicensteina i H. lene ra, w czasie zajść antyżydowskich.

Władze prokuratorsko - śledcze zbadały już wszelkie okoliczności zajścia. Antczak początkowo wypierał się winy później jednak przyznał się do zabicia żydów.

Wkrótce Antczak stanie przed sądem.

J. K.

Wesoła zabawa pana prezesa i jej nieprzewidziane następstwa

Na temat różnych „reprezentacyjnych” wyjazdów z Polski za granicę i tego, co się podczas nich dzieje, wiele krąży po kraju opowiadań, ale rzadko kiedy rzecz wypływa na wierzch w sposób tak nieoczekiwany, jak to się niedawno zdarzyło w jednej z warszawskich instytucji.

Otrzymał tam mianowicie podczas nieobecności prezesa, przebywającego za granicą z okazji pewnego zjazdu, list francuski, który dyrektor instytucji, oddał, jak zwykle do

„ABC” 14 kwietnia

W numerze jutrzejszym z dn. 14 kwietnia b. m., który ukaże się w rozmiarach zwiększonych, ukażą się między innymi artykuły pp. Henryka Rossmanna, Jana Jodzwieckiego, Jerzego Czerwińskiego, Tadeusza Gluzińskiego, Mieczysława Prószyńskiego i Wojciecha Zaleskiego.

Mennice w więzieniu założył fałszerze monet

KOWNO, 12. 4. W więzieniu w Bajorach karę odbywał kurier kłajpedzianin nazwiskiem Kerpencze z zawodu kowal. Został on zatrudniony w ślusarskich warsztatach więziennych. W pracowni więziennych zaprzyjaźnił się z kilkoma więźniami i zaczął wyrabiać 1, 2 i 5-litowe monety. Fałszerstwo wyszło jednak na jaw i Kurpencyca skazano na dwa lata więzienia, zaś jednego ze współników na kilkumiesięczne więzienie.

„Nowy Ład”

Cheesz wiedzieć prawdę o Ruchu Narodowo Radykalnym zaprenumeruj „Nowy Ład”.

Prenumerata kwart. zł. 2.20, dla prenumeratów „ABC” zł. 1.50.

Adres Admin. i Red. Al. Jerozolimskie 3a, m. 11. Konto P. K. O. 10666.

Kto winien?

Profesorowie szkół wyższych skarżą się niejednokrotnie na słabe przygotowanie swych słuchaczy. Powodem takiego stanu rzeczy, jest niewątpliwie zły stan szkolnictwa średniego.

Jednocześnie pod adresem młodzieży akademickiej padają z najrozmaitszych stron zarzuty, często mające charakter zarzutów przeciwko poziomowi moralnemu tej młodzieży. W ogromnej większości wypadków są one wywołane faktem, że młodzież wyznaje inne poglądy polityczne, niż by to przypadało do gustu autorom zarzutów. Istotnym źródłem niezuchwili jak nacechowane są te wszystkie ataki, jest zaś, że młodzież odwróciła się od dawnych bogów i szuka nowych dróg. Jeśli jed-

nak choć drobny odsetek tych zarzutów ma pewne podstawy szlachetności, to winę znowu w znacznym stopniu ponosi szkolnictwo średnie.

Przypatrzmy się jakież jest stan dzisiejszy naszego szkolnictwa średniego?

Nowy program nauczania, o ile w ogóle na czas zostaje przygotowany jest chaotyczny i nie daje uczniom ani rzetelnej wiedzy, ani nawet metody myślenia. Podręczniki zmieniają się bardzo często i niejednokrotnie pisane są przez autorów reprezentujących elementy obecne.

Z szeregu szkół usuwa się ducha religijnego: Istnieje wielu nauczycieli, którzy prowadzą wykłady w sposób rażąco sprzeczny z zasadami religii rzymsko - katolickiej. Księż-

prelekcji są niejednokrotnie szkanowani, co doprowadza do takiego stanu, że młodzież przez dłuższy okres czasu w ogóle jest pozbawiona wykładu religii. W ten sposób młodzież tego wychowania religijnego. Jedyne zdrowym instynktom moralnym zawdzięczamy, że skutki takiej szkoły nie są jeszcze gorsze.

W większości szkół średnich żydzi stanowią poważny odsetek uczniów, co skutecznie przyczynia się do obniżenia ogólnego poziomu moralnego młodzieży.

Przymusowe współżycie z żydami ułatwia szerzenie się komunizmu. Bezideowy zaś charakter naszego szkolnictwa stwarza komunizmowi odpowiednie podłoże, na którym

się może rozwijać.

Nasze szkolnictwo średniemu można było stawiać szereg uzasadnionych zarzutów od samego początku odzyskania niepodległości. Istotne jednak pogorszenie nastąpiło od czasu rządów braci Jędrzejewiczów. Min. Świętosławski, którego przyjściu towarzyszyły niczym nieuzasadnione nadzieje — poszedł po tej drodze, po której kroczyli jego poprzednicy. Nie zdobył się on na najlżejszą choćby próbę zmiany stanu dotychczasowego. Tymczasem społeczeństwo polskie domaga się radykalnych zmian i żąda, by zmiany te nastąpiły jak najszybciej, gdyż chodzi tu o zdrowie moralne i poziom umysłowy przyszłych pokoleń.

ABC

SPORTOWE

Wobec 20 tysięcy widzów mistrz Polski Ruch przegrywa z beniaminkiem Ligi A. K. S. 1:3

Na Śląsku rozpoczęto sezon ligowy spotkaniem w Chorzowie beniaminka Ligi AKS z mistrzem Polski Ruchem z Wielkich Hajduk. Mecz ten zakończył się nie spodziewanym zwycięstwem AKS. W stosunku 3:1 (1:0) Mecz wzbudził na Śląsku ólbrzymie zainteresowanie. Stadion W. F. wypełniał

szalenie publiczną, której zebrano około 20.000. Drużyny stanęły w kompletnych składach. Sędziował p. Rutkowski z Krakowa.

Grę rozpoczyna Ruch i od razu naciera na bramkę przeciwnika, mając w pierwszych minutach gry okazję do zdobycia 2-ch bra-

mek, której nie umiał wyzyskać. Stolarczyk z AKS w 10 min. z rzutu wolnego strzela pierwszą bramkę. Gra staje się ciekawszą, AKS powoli się rozgrywa, zagrażając sporadycznymi atakami bramce Ruchu.

Po zmianie pół AKS gra znacznie ładniej, niż w pierwszej połowie. W Ruchu daje się zauważyć zmęczenie, szczególnie w liniach defensywnych. W 24 min. Piątek podwyższa wynik do 2:0 dla AKS zaś w 32 min. trzecią i ostatnią bramkę dla AKS zdobywa Morcinek.

Dla Ruchu honorowy punkt uzyskał w ostatniej minucie gry Wilimowski.

Wisła prowadzi

Po niedzielnych rozgrywkach o mistrzostwo ligi tabela przybrała następujący wygląd. (W tabeli uwzględniamy walki zdobyte przez wszystkie drużyny z Dębem).

	gier	pkt.	st.	br.
1) Wisła	4	8:0	17:2	
2) Warta	3	6:0	9:1	
3) A. K. S.	3	6:0	9:1	
4) Cracovia	4	6:2	9:3	
5) Pogoń	3	5:1	6:0	
6) Garbarnia	4	5:3	7:3	
7) Ł. K. S.	4	5:3	9:7	
8) Warszawianka	4	5:3	8:7	
9) Ruch	3	4:2	7:3	
10) Dąb	18	0:36	0:54	

O mistrzostwo ligi śląskiej

Niedzielne rozgrywki o mistrzostwo ligi śląskiej dały następujące wyniki: Zgoda (Bielszowice) — Naprzd (Lipiny) 2:6 (0:3); Czarni (Chropaczów) — Policjany K. S. (Katowice) 2:0 (2:0); Wawel (Nowa Wieś) — Słowian (Katowice) 4:2 (3:1); 27 Śląk (Świętochłowice) — 06 Katowice 2:0 (1:0).

Finały eliminacji do mistrzostw indywidualnych Plotowicz z kresów bije warszawianina Małeckiego Doroba nokautuje Polakowa

W Białymstoku, w drugim dniu zawodów bokserskich o mistrzostwo Polski w grupie Warszawa — Wilno — Białystok ogłoszono przede wszystkim Mizerskiego (Warsz.) mistrzem wagi ciężkiej.

Wyniki techniczne w innych wagach przedstawiają się następująco: w wadze muszej Rundstein (Warsz.) pokonał Lendzina (Wil.) w kugocię "Teddy" (Warsz.) pokonał Góreckiego (Białystok); w piórkowej Plotowicz (Biał.) wygrał niespodziewanie z Małeckim (Warsz.). Publiczność przyjęła ten wynik burzą oklasków, gdyż było to jedyne zwycięstwo przedstawiciela kresów północno-wschodnich; w lekkiej Błaziejewski (Warsz.) pokonał Sazanowa (Wil.); w półśredniej Kolczyński (Warsz.) wygrywa na punkty z Kuśnierem

(Biał.). Spotkanie miało dramatyczny przebieg. Kuśnier znalazł się kilka razy na deskach i tylko dzięki nadzwyczajnej ambicji przetrzymał walkę, przegrywając jedynie na punkty; w średniej mistrzem został Pisarski (Warsz.); w wadze półciężkiej Doroba I (Warsz.) nokautował Polakowa (Wil.).

Zawody stały na dość wysokim poziomie. Publiczności około tysiąca osób, tj. tyle, ile mogła pomieścić sala teatru, gdzie odbywały się zawody.

Ważniaki w oklaskiwany

W Krakowie odbyły się finałowe spotkania eliminacyjnych zawodów bokserskich o mistrzostwo Polski

grupy Kraków — Śląsk — Łódź. Po trzy tytuły przypadły pięściarzom Łodzi i Śląska, dwa Krakowowi.

Wyniki poszczególnych spotkań: w muszej Pawlica (Śląsk) wygrał na punkty z Juszczykiem (Krak.); w kugocię Jarząbek (Śl.) pokonał na punkty Bajkiewicza (Kr.); w piórkowej mistrz Polski Chrostek (Kr.) wygrał wysoko na punkty z Cichym (Śl.); w lekkiej Woźniakiewicz (Łódź) pokonał wysoko na punkty Moszkowskiego (Kr.); pojawienie się Woźniakiewicza na ringu publiczność powitała gromkimi oklaskami; w półśredniej Mieczysławski (Kr.) pokonał nieznacznie na punkty Waloszkę (Śl.); w średniej Bartosiak (Łódź) po mało ciekawej walce pokonał na punkty Karola (Kr.); w półciężkiej Pietrzak (Łódź) wypunktował Zbika (Kr.); w ciężkiej mistrzem został Piłat (Śl.) walkowerem.

Polus i Walkowiak nie pojadą do Mediolanu?

Bokserska walka eliminacyjna, celem wyznaczenia zawodnika w wadze piórkowej na mistrzostwa Europy w Mediolanie, zarządzona między Polusem z Warszawianki a Walkowiakiem z H. C. P. zakończyła się nieznacznie zwycięstwem lepszego technicznie Polusa. Walkowiak starał się utrzymać walkę na dystans, jednakże Polus dążył stale do zwarcia. Forma obu zawodników pozostawia bardzo wiele do życzenia i zdaniem kół bokserskich Poznania żaden z nich nie powinien jechać do Mediolanu.

Finał meczu Francja — Włochy

Wyznaczony na niedzielę między państwowy mecz piłkarski Francja — Włochy nie doszedł do skutku. Francuzi wobec odwołania w ostatniej chwili meczu zaprosili angielski klub pierwszy ligi zawodowej "Charlton". Zawody odbyły się na stadionie Parc des Princes i zgromadził ok. 40 tys. widzów. Drużyna angielska odniosła zwycięstwo w stosunku 5:2 (2:2).

Kronika sportowa

MISTRZOSTWA PIŁKARSKIE WARSZAWY
W niedzielę rozegrano następujące mecze piłkarskie o mistrzostwo Warszawy klasy A: Polonia — Orzeł 8:0. PWATT — Zorza 4:0. Okęcie — CWS 2:1. AZS — Bzura 3:0 — walk over. Pogoń Grodzisk — Huragan 5:1. Marymont — Czarni 2:0. Gwiazda — Drukarz 5:1. Skra — Sarmatia 2:0. Znicz — Elektryczność 8:0. Fort Bema — Legia 0:0. Warszawianka Ib — Ordon 2:2.

BIEG DOKOŁA WOLI
Na Woli, na dystansie około 4 km. rozegrano międzyklubowy bieg na przełaj przy udziale około 100 zawodników.

Zwyciężył Wirkus (Warsz.) w czasie 13:56,8 min., 2) Szulc (F. B.), 3) Nadolski (Pol.), 4) Guszcz (PZL). W klasyfikacji drużynowej zwyciężyła Polonia — 524 pkt. przed Warszawianką — 522 pkt. Dotychczas w biegu tym kilkakrotnie zwyciężyła Warszawianka. W kategorii niestowarzyszonych wygrał Janiszewski.

SPIS KONI ST. MIECZKOWSKIEGO
6 l. Babiniec (Fils du Vent albo Palamedes — Bettina). 5 l. Libretto (Gralsritter — Conferva). 4 l. Horyn (Illuminator — Gambja). 4 l. Panir (Palamedes — Kara Teke). 3 l. Cyronk (Mainberg — Cylla). 3 l. Ifar (Illuminator — Palada). 3 l. Galop (Palamedes — Czajka). 3 l. Tabarin (Mainberg — Talassa). 3 l. Illona (Villars — Walkirja). 3 l. Harrietta (Harrier — Glanouse). 3 l. Irata (Illuminator — Resolute). 2 l. Kaprys II (Mag — Grivette). 2 l. Jill (Double Up — Walkirja). 2 l. Golem (Luvaneran — Godynka). 2 l. Herpes (Forward — Harmonia II). 2 l. Mariusz (Harlekin — Margarat). 2 l. Nowina (Golden Ob — Nonsuch). 2 l. Dora (Camors — Dolores). 2 l. Rarytas (Robin Adair — Norona). 2 l. Zawieja II (Soyal — Mathilde II). 2 l. Zorza (Harrier — Little Squib). 2 l. Soarte (Soyal — Astarthe). 2 l. Tanagra II (Palu — Traulich). 2 l. Jennisig (Fandango — Gambja).

W PRUSZKOWIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Ryszarda Jedrzejewskiego, ul. Kościuszki 43 m. 7.

Garbarnia nie ma szczęścia przegrywa z Wartą 3:1

Krakowianie mieli rzadką okazję oglądania czterech drużyn ligowych. Impreza powyższa udała się pod względem widowskim, gromadząc około 6.000 widzów, pod względem jednak sportowym zadowoliła tylko częściowo. Mecz odbył się na boisku Wisły.

W pierwszym meczu poznaliśmy Wartę pokonała nieoczekiwanie Garbarnię w stosunku 3:1 (1:0). Poznaniacy zwyciężyli zasłużenie, będąc drużyną szybszą i lepszą technicznie przez cały czas meczu. W drużynie Garbarni zawiódł przede wszystkim atak. Pomoc była wskutek słabej gry obrony przeciążona i nie mogła współpracować z atakiem, który tracił piłkę. Cały mecz, mimo słabej gry Garbarni należał do interesujących i obfitych w wiele ciekawych sytuacji. W pierwszej połowie Warta przy grze otwartej miała lekką przewagę, uzyskując pierwszą bramkę ze strzału Schwarza w 5-ej min.

Po zmianie pół w 7-ej min. pewną bramkę uratował obrońca Warty. Odł. Poznaniacy przejęli inicjatywę i grając pięknie, zdobywają punkty w 18 min. przez Szerfkego, 19-ej przez Gendere. Ostatni zryw Garbarni

Wisła — Ł. K. S. 6:2

W drugim meczu Wisła odniosła wysokie zwycięstwo nad ŁKS w stosunku 6:2 (1:1).

W pierwszej połowie gra równorzędna, przy czym miejscowi mieli nieco więcej gry. Początkowe tempo gry ospałe ożywia się z chwilą, gdy Łódzianie uzyskują w 26 min. prowadzenie ze strzału Lewandowskiego. Niebawem Wisła wyrównuje w 34 min. przez Gracza.

Po zmianie pół lepsi technicznie wisłacy górują zdecydowanie nad przeciwnikiem, który tylko pracowitością usiłuje nadrobić swe braki techniczne. W 6-ej min. Habowski uzyskuje drugą bramkę dla Wisły, a w kilka minut potem Szewczyk podwyższa wynik do 3:1. W 20-ej min. po rzucie różnym wykop Jezerskiego (Wisła) piłki odbija się od Lewandowskiego i wpada do bramki Wisły. W ten sposób Łódzianie uzyskują drugi punkt. Dalsze bramki padają: w 28 min. przez Gracza, w 29 przez Artura i w 32 przez Łyke.

Cracovia silniejsza od Warszawianki Wynik jednak remisowy 2:2

W Warszawie, na Stadionie Wojska Polskiego wobec 3.000 widzów rozegrano pierwszy mecz ligowy pomiędzy Cracovią i Warszawianką. Zawody zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym 2:2. Do przerwy prowadziła Warszawianka 2:1.

Mecz miał dość ciekawy przebieg. Pierwsze minuty zapowiadały wysokie zwycięstwo Warszawianki, która z miejsca narzuciła gościom szalone tempo, do którego Cracovia nie umiała się od razu przystosować. Już w 6-ej minucie Warszawianka zdobyła przez Kniolę prowadzenie, a w 3 minuty później podwyższyła przez Pirycha wynik do 2:0 na swoją korzyść. Tempo wyczerpało raczej Warszawiankę, która po 20 minutach musiała ustąpić pola Cracovii. Goście coraz częściej dochodzą do głosu i coraz częściej zagrażają bramce miejscowych. Rudnicki przez pewien czas szczęśliwie

interweniuje w groźnych sytuacjach, ale w 17-ej minucie kapituluje przed Majeranem, mimo że strzał był łatwy do obrony.

Wynik 2:1 dla Warszawianki utrzymuje się do przerwy.

Po zmianie pół utrzymuje się w dalszym ciągu przewaga Cracovii. W 5-ej min. Dąbczyński uzyskał wyrównanie, ustalając zarazem wynik dnia, Warszawianka usiłuje ratować sytuację sporadycznymi wypadami, likwidowanymi przez Cracovię, której przewaga coraz bardziej wzrasta. W 30-ej min. sędzia dyktuje rzut karny przeciwko Warszawiance, Rudnicki jednak obronił. Mimo przewagi Cracovii wynik nie ulega zmianie, jest 2:2.

Wyróżnili się w Cracovii: Góra i Korbas, a w Warszawiance Smoleczek, Kroniczyk i Pirych. Zawody prowadził p. Lange.

Węgrzy uczą Polaków... Jak należy pływać

Na pływalni polskiej YMCA w Łodzi odbyły się zawody pływackie z udziałem zawodników pływackich węgierskich z drużyny B. S. E. oraz czołowych zawodników polskich.

Wyniki uzyskane na zawodach są następujące: 200 m. klasycznym: 1) Heindrich (Śląsk) 3:07, 2) Winter (Łódź) 3:08, 3) Lenhany (Węgry) 3:09. 100 m. dowolnym: 1) Zalan (Węgry) 1:05 przed Gumkowskim

(AZS — Warszawa) 1:09. 100 m. grzbietowym: 1) Lehnert (AZS — Warszawa) 1:23,7 przed Sapkoszem (Węgry) w czasie 1:25.

W sztafecie 3x50 stylem zmiennym zwyciężyła drużyna węgierska w czasie 1:42,4, w sztafecie 5x50 dowolnym zwyciężyła również drużyna węgierska w czasie 3:37.

Mecz piłki wodnej wygrali Węgrzy, bijąc Łódź w stosunku 14:3 (8:1).

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 288,60; Berlin (sprzedaż) 212,78, kupno 211,94; Bruksela 88,95; Gdańsk (sprzedaż) 100,20, kupno 99,80; Kopenhaga (sprzedaż) 115,64, kupno 115,06; Helsinki (sprzedaż) 114,55, kupno 114,39; Londyn 28,85; Nowy Jork 5,27 $\frac{1}{2}$; N. Jork (kabel) 5,27 $\frac{1}{2}$; Oslo 129,90; Paryż 23,60; Praga 18,40; Stockholm 133,30; Zurych 119,95; Wiedeń (sprzedaż) 99,20, kupno 98,50; Montreal (sprzedaż) 5,28 $\frac{1}{2}$, kupno 5,26; Mediolan 27,85; Marka niemiecka srebrna (sprzedaż) 130,00, kupno 127,00.

Papiery procentowe: 4 proc. po konsolid. (wieksze) 56,00—55,25—55,50, (drobne po 100 zł.) 54,50—54,00—54,13, (po 50 zł.) 53,75; 7 proc. po konsolid. 56,00, kupno 56,49; 3 proc. po prem. inwest. I-ej em. 66,000; II-ej em. 65,25; 3 proc. po prem. inwest. seriwu I-ej em. 85,00; II-ej em. 83,75; 4 proc. państw. po prem. dolar. 45,00; 5 proc. po konwers. 57,00; 6 proc. po dol. 55,25 (w proc.), kupon 3,39 zł.; 3 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol. funt. 65,00 (w proc.); 8 proc. L. Z. ziemskiej dolar. gwar. kupon 45,13; 4,5 proc. L. Z. ziemskiej seria V 52,75; 5 proc. L. Z. Warszawy 59,75—60,00; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 57,75—57,38—57,50; 5 proc. m. Piotrkowa (1933 r.) 48,00; 5 proc. L. Z. Kiele (1933 r.) 47,50.

Akcie: B. Polski 102,00—102,25; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 30,25—30,00; Węgł. 20,00—20,25—20,00; Lilpop 13,25; Starachowice 32,50.

watnych: 8 proc. po z. r. 1925 (Dillonowska) 52,38; 7 proc. po z. Śląska 49,00—48,68; 7 proc. po z. m. Warszawy (Magistrat) 49,13—48,88.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Ceny rozumieją się za 100 kg. w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych za gotówkę loco Warszawa.

Pszemica jednolitka 31,50 — 32,00; pszenica zbierana 31,00 — 31,50; żyto I st. 24,50—25,00, żyto II st. 24,00—23,25; owies eksportowy 23,50 — 24,50; owies I standard 23,50 — 24,50; owies II st. 23,50 — 23,00; jęczmień browar. 26,75—27,75; jęczmień 23,50—24,00; groch polny 23,50 — 24,50; groch Victoria 29,00—31,00; wyka 23,50—24,50; seradela podw. czyszczona 27,00—28,00; seradela targowa 23,50 — 24,50; łubin niebieski 15,25 — 15,75; łubin żółty 16,50 — 17,00; rzepak zimowy 33,00 — 50,00; rzepak letni 55,00 — 56,00; siemię lniane 49,00—50,00; koniżyna czerw. sur. bez gr. kaniak 105,00—120,00; mak niebieski 79,00 — 81,00; mąka pszenka gat. I wyścagowa 94,50 — 50,50; mąka pszenka gat. II — A 43,00 — 44,00; mąka żytnia wyścagowa 36,50—37,50; mąka żytnia gat. II 30,75—31,75; mąka żytnia razowa 22,75—23,75; mąka żytnia posłania 22,75—23,75; 21,25—21,75; otręby pszenne grube przem. stand. 17,50—18,00; otręby pszenne mialkie 16,50 — 17,00; otręby żytnie 16,00 — 16,50; makuchy lne 25,00—25,50; makuchy rzepakowe 18,50—19,00.

Ogólny obrót 2249 ton, w tym żyta 265 ton. Tendencja słabsza.

Skandal podczas biegu o mistrzostwo Polski Zamiast przybiec, lekkoatleci na finisz przybyli w autach

Po meczu Raszyn—Warszawa, którego organizacja pozostawiała wiele do życzenia, należy zanotować nowy skandal organizacji biegu, tym razem na przełaj o mistrzostwo Polski we Lwowie. Startowało w nim około 30 zawodników z Warszawy, Śląska, Krakowa, Łodzi, Lublina oraz bardzo liczny zespół zawodników miejscowych. Trasa biegu wynosiła około 10 km.

Bieg ten przybrał niestety zupełnie nieoczekiwany obrót i został unieważniony. Po starcie zawodnicy na 3 km. zostali wprowadzeni w błąd i rozbili

się na trzy grupy, z których każda biegła w niewłaściwym kierunku. Koncowy efekt był taki, że dwie grupy zawodników wpadły na metę w czasie około 1 godziny i 10 min., przebiegając na trasie prawie 20 km.

Pozostała, a zarazem trzecia grupa zawodników, w której m. in. znajdo-

wali się: Fialka, Dupicki, Stokłoski, błądziła przez długi czas po okolicach Lwowa i nie mając innego wyjścia wsiadła do taksówki, zajeżdżając na metę w... autach. W ten sposób bieg został unieważniony. Wywarł on na nas przykre wrażenie. W biegu nie startował Noji.

Wybrani do obozu bokserskiego przed wyjazdem do Mediolanu

W związku z wyjazdem naszej reprezentacji do Mediolanu na bokserskie mistrzostwa Europy, w Poznaniu odbędzie się oboz kondycyjny w dn. od 19 kwietnia do chwili wyjazdu do Mediolanu, tj. 29 kwietnia rb.

Na oboz ten Pol. Zw. Boks. powołali następujących zawodników:

Waga musza: Sobkowiak, Rundstein, w kugocię: Czortek, Kozłówek.

W piórkowej wchodzi w rachubę: Polus, Krzemiński, Walkowiak lub Pelu, w lekkiej Woźniakiewicz, Polus, w półśredniej: Siplński, Jarecki, w średniej: Chmielewski, Pisarski, w półciężkiej: Szymura, Klimecki, w ciężkiej: Phat i Węgrowski.

Jan Schindler bezkonkurencyjny Orlewiec 6 ty na zawodach narciarskich w Zakopanem

W Zakopanem rozpoczęły się 2-dniowe zawody narciarskie w kombinacji alpejskiej o memorial sp. por. Wójcickiego. Zawody zorganizowała sekcja narciarska „Wisły”. Pierwszego dnia odbył się bieg zjazdowy na trasie długości około 2800 mtr., przy różnicy wzniesień ok. 700 mtr. Trasa prowadziła Nowym Wariantem ze szczytu Kasprowego w stronę ściąki z Myślenickich Turni na Kasprowy, następnie skrajem na lewo do Kotła Gorzyckowej pod Zakosy, a stąd szussem stromym zlebem w kierunku Wyżnej Hali Gorzyckowej do mety. Na starcie stanęło 8 drużyn.

Wyniki indywidualne przedstawiają się następująco: 1) Schindler Jan (Wisła) 2:37, 2) Roehrl Seppi (Austria) 2:39, 3) Zajonc Karol (SNPTT) 2:46. Orlewiec Marian (Wisła) przybył dopiero na 6-tym miejscu.

Wyniki drużynowe: 1) Wisła w składzie: Schindler, Orlewiec i Wnuk w ogólnym czasie 8:24; 2) Wisła w składzie: Gut, Chrobak i Mięszcz w czasie 9:18; 3) Sokół 10:01; 4) SNPTT 10:02; 5) Wisła 3-ia.

W drugim dniu zawodów narciarskich w Zakopanem odbyły się biegi zjazdowe juniorów i pań oraz zawody w slalomie. Trasa biegu juniorów i pań urządzona była na trasie zjazdowej standardowej narciarskiego klubu zjazdowego na Beskidzie.

Wyniki indywidualne biegu juniorów przedstawiają się następująco: 1) Stanisław Kula (SNPTT) 1:12, 2) i 3) miejscem podzielili się Fajkosz i Krzysztofak (SNPTT) w jednakowym czasie 1:14.

W slalomie juniorów wygrał Jan Kula 102 sek. przed Stanisławem Kulą. W wyniku obu biegów w kombinacji alpejskiej juniorów pierwsze miejsce zajął Stanisław Kula (SNPTT) z notą 121. 2) Jan Kula (SNPTT) notą 128. 3) Tadeusz Kozik (Wisła) 130.

W biegu zjazdowym pań wygrała Ele Ziętkiewiczowa (SNPTT) w czasie 1:34 przed Zofią Ochotnicką (Wisła) 2:03.

Po biegu zjazdowym juniorów odbył się slalom seniorów. Trasa prowadziła ze szczytu Kasprowego w stronę kotła Kasprowego do Hali Głasiczowej. Indywidualnie wygrał Karol Zajonc (SNPTT) w czasie 1:15 2/5 2) Roehrl Seppi (Austria) 122, 3) Schindler (Wisła) 122.

W ogólnej klasyfikacji biegu zjaz-

dowego i slalomu pierwsze miejsce i memorial s. p. por. Wójcickiego zdobył Jan Schindler (Wisła) z notą 255. Drugie miejsce zajął Austriak Roehrl Seppi. Drużynowo wygrała: 1) Wisła pierwsza z ogólnym czasem sek. pkt. 841, 2) Wisła 2-ga 924, 3) Sokół, 4) SNPTT.

Wiadomości z toru

Horyn i Libretto Nadzieje stajni Mieczkowskiego

Stajnia Mieczkowskiego przetrzymuje poza Warszawą dobrze. Konie przybyły na tor warszawski w pierwszych dniach kwietnia, wyglądają mocno wypracowane. Skład stajni: 11 starszych i 13 dwulatów. Trener: W. Błaszczak. Co do żokeja, stajnia zaangażowała na dosiad Horynia i Libretta z Sauerlanda. Reszta zaś dostadła być przegoni, jeżeli będzie względnie chłopy stajni.

Między starszymi znajduje się dwóch wypracowanych i wybitnych szermierzy derbista Horyn i mały długodystansowiec Libretto.

Stawka dwulatów prawie że najliczniejsza na torze — reprezentuje materialnie bardzo mieszany.

Największym zainteresowaniem cieszy się szerszokrotny derbista Horyn, który wykazał swoją wartość w nagrodzie o bieżącej wstęgi, gdzie odniósł finiszem łatwe zwycięstwo nad Karesem i Galeurem. W późniejszych wyścigach swej doskonałej formy nie potwierdził: zszedł jednak z toru z największą sumą wygranych. Horyn był ekspluatowany na różnych dystansach od 1300 m. do 2400 m. Syn Illuminatora i Gambii, galopuje doskonale w czyni towarzyszy mu Libretto. Para ta zdaje się być już w takiej kondycji, że po jednym lub dwu ostrzejszych galopach mogą już ukazać się w szrankach.

Libretto, mały krótki guindosz, zdatny do stajni stajerskiej, wygrywa nagrodę „Kawaleri” oraz zajmując drugie miejsce w klasyfikacji nagrodzie in-

stają jednak stajni i jej przyszłością pozostają nadal Horyn i Libretto.

Należy się spodziewać, że w bieżącym sezonie w gonitwach na dłuższych dystansach, będzie jednym z najpoważniejszych konkurentów. Cechuje go wytrzymałość, odporność i zaciętość w walce. Jest on trudny do jazdy, ale pod silnym żokejem, w każdej gonitwie klasycznej zwyciężyć może.

Stary Babiniec, koń wybitnie fukarski, zwykle szykowany na handicap, galopuje dobrze i prawdopodobnie będzie próbować szczęścia zaraz w pierwszych dniach sezonu. Babiniecowi poza tym przypadnie rola lidera dla Horynia i Libretto.

Z trzyletniej generacji, największe nadzieje wzbudza rodzony brat Cygnusa, Cyronk, nieco drobniejszy od niego budowy. Cyronk galopować umie, przetrzymać dobrze, stajnia ma o nim wielkie mniemanie. Z klaczy interesuje nas przyszła kariera Iraty, która w dwuletniej karierze zajęła drugie miejsce w „Próbnej” dla klaczy. Irata na pięć startów zajęła cztery razy pierwsze miejsce, zeszła z toru z wygraną 3780 zł. Jest to szlachetna kaskanka w liniach wyścigowych. Wspomnieć trzeba jeszcze o Harietcie, klaczy szybkiej, nieźle galopującej, jest ona szykowana na „Handicap Otwarcia” dla trzylatków. Dobrze również porusza się krótkodystansowy szybki Panir.

Reszta materiału reprezentuje typ przeciętnych, grupowych i dużo po nich spodziewać się nie należy. Pod-

To jest tak

PORAZKA
DEGRELLA

Na nieoczekiwany nawet przez samego Van Zeelanda wynik wyborów w Brukseli niewątpliwie wpłynęło ogłoszenie tuż przed wyborami oświadczenia prymasa Belgii, wyzywającego katolików do niegłosowania na przywódcę reżimistów. Oświadczenie to skłoniło niemal 20 tysięcy wyborców do złożenia w biurach wyborczych białych kartek.

Czy jednak są jakieś głębsze przyczyny, które wpłynęły na taki właśnie wynik wyborów? Czy wynik wyborów, to zatrzymanie narastającej fali reżizmu?

Trudno dać na to ostateczną odpowiedź. Niewątpliwie pewne zjawiska w reżimie, muszą nasuwać poważne wątpliwości przeciętnemu Belgowi.

Stosunek do Niemiec i do socjalizmu narodowego — nie może być uważany za całkiem wyjaśniony, a to w oczach przesądzonego Belga, pamiętającego najazd niemiecki — zarzut poważny. W oczach Wallonów stosunek do Flamandów również może budzić wątpliwości.

Przyszłość pokaże, o ile te wątpliwości są uzasadnione i o ile wpłyną na dalszy rozwój reżizmu.

Zbaczniwa...

KARIERA RADY
MIEJSKIEJ

Wobec niemożliwości jakiegokolwiek pracy, Rada Miejska w Łodzi została rozwiązana.

Jak wiadomo, ostatnie posiedzenie Rady odbywało się w ten sposób, że jedni gwizdali na gwizdki, inni śpiewali, a żydzi trąbili na specjalnie przyniesionych trąbkach, sanacyjny zaś przewodniczący dzwonił.

Nie rozumiem więc, jak można mówić o niemożliwości współpracy, przecież wszyscy to razem tworzyli wcale nie złą orkiestrę o ściśle przeprowadzonej instrumentacji i podziale ról, a od normalnej orkiestry różni się jedynie posiadaniem własnego chóru, należą tylko żałować, że sanacji jest tak mało, bo tylko komisarz prezydent. Gdyby było więcej, niewątpliwie mistrzowski zespół Rady Łódzkiej byłby prawdopodobnie uzupełniony jeszcze pewną ilością fujar i cymbałów, których brak daje się dotkliwie odczuwać w czasie posiedzeń.

Pozbawiona dotychczasowych funkcji i mająca dużo czasu Rada Miejska m. Łodzi, wyjedzie zapewne na tournée po większych miastach Polski z koncertem popularnym. Będziemy wówczas czytać w afiszach:

„Dzisiaj w Filharmonii Warszawskiej tylko jeden koncert Łódzkiej Rady Miejskiej, która wystąpi w swoim pełnym składzie. Ceny niskie. Początek o godz. 20-ej. Bogaty program. Cały szereg niewidzianych dotąd atrakcji. Dyryguje ze znaną sobie maestrią p. prezydent”.

B. REZA

Aresztowanie działaczy żydowskich
w Sokołowie Podlaskim

Po ostatnich zajściach w Sokołowie Podlaskim aresztowano cały szereg działaczy narodowych.

Zatrzymano również pod zarzutem udziału w zajściach miejscowych działaczy żydowskich, braci

Walne zebranie
Centr. Zw. Kupiectwa Chrześcijańskiego

W dniu 25 b. m. odbędzie się walne zebranie Centralnego Zw. Kupiectwa Chrześcijańskiego R. P. w sali Tawa Higienicznego na Karowej, na którym dokonane

W PIOTRKOWIE TRYB.
zaprenumerować „ABC” można u p. T. Dobrzańskiego ul. Słowackiego 9.

Czerwoni zdrajcy sprawy robotniczej

Relacje specjalnego wysłannika „ABC”

O strajku okupacyjnym i głodówce w Żyrardowie

Zima roku bieżącego dotkliwie dała się we znaki szerokim rzeszom bezrobotnych Polaków, mieszkańców Żyrardowa. Czerwony magistrat żyrdowski nie stanął na wysokości zadania. Pomoc zimowa okazała się niedostateczna. Toteż z ulgą powitali wynędzniali robotnicy nadchodzącą wiosnę i rozpoczęcie robót publicznych. Jednak socjalistyczny magistrat postawił robotnikom śmieszne warunki, wyszukując ich i ich położenie. Przy budowie kanalizacji zatrudnionych zostało około 400 robotników, przyczem robotnicy ci pracowali dwa — trzy dni w tygodniu, otrzymując po odrąceniu świadczeń zł. 2,80 za ciężką i zmudną całodzienną pracę. Zaznaczyć należy, że w pobliskim Grodzisku Mazowieckim robotnicy sezonowi zatrudnieni przy robotach publicznych otrzymują dużo wyższe stawki i pracują przeciętnie 5 do 6 dni w tygodniu. Oburzeni stanowiskiem magistratu robotnicy postanowili walczyć o swe słuszne prawa. Zorganizowano strajk,

okupując szopy z narzędziami, nie powracając nawet na noc do domu i spędzając noce na ulicach.

Słuszną akcją robotników została jednak udaremniona przez przywódców czerwonych związków klasowych, którzy wyszukując położenie robotnika polskiego i jego rozpacz, postanowili zrobić na tym interes. Przywódcy związków klasowych C. K. W. usiłowali ująć inicjatywę w swoje ręce. Nie zdobyli się jednak fałszywi obrońcy ludu na poświęcenie i wytrwanie wraz z robotnikiem na posterunkach strajkowych. Ludność Żyrardowa oburzona jest postępowaniem tych panów, którzy robotnikowi polskiemu kazali spać na ulicy, sami zaś na noc uciekali pod ciepłą pierzynę do domu.

W nocy z wtorku na środę strajk okupacyjny został przerwany przez władze policyjne. W jakich odbyło się to okolicznościach — że zrozumiałych dla naszych Czytelników względów pisać nie będziemy.

Zaznaczyć należy jednak, że w czasie strajku, żywiły komunistyczne, a szczególnie wielka ilość żydów uwijała się między strajkującymi, usiłując sprowokować robotników i wywołać awantury. Zdecydowana postawa robotników zakusy te jednak udaremniała i do żadnych zajęć nie doszło. Tymbardziej niewłaściwe w tym oświetleniu było postępowanie władz bezpieczeństwa przy likwidacji strajku. Po zakończeniu strajku okupacyjnego, robotnicy przystąpili do głodówki, zamknęli się w lokalu związku robotniczego, nie dopuszczając doń nikogo. Tu znów „wylało sztyło z worka” — robotnicy szczerze postawili sprawę i ogłosili głodówkę, rzeczywiście pożywienia nie przyjmowali. Liderzy zaś związków klasowych wśród ogromnego oburzenia robotników nie zapomnieli o swych żołądkach i chętnie przyjmowali pożywienie (i to nie było jakie), a nawet wódkę od swych towarzyszy, znajdujących się poza lokalem.

Głodówka przerwana została w ubiegły piątek, w dniu tym bowiem zakończyła się konferencja w Inspektoracie Pracy, na której postanowiono podnieść robotnikom stawkę dzienną do zł. 3.30 oraz zobowiązano się zatrudniać bezrobotnych w ciągu czterech dni w tygodniu.

Na tle tych ostatnich zajęć w Żyrardowie widać całą obłudę hasel socjalistycznych i komunistycznych. Przywódcy socjalistyczni nie walczą i nigdy nie walczyli o dobro robotnika polskiego, wysługując się jedynie kapitalistom żydowskim, robiąc na tym wielkie interesy osobiste. Nie cofają się przeto przed użyciem policji, gdy interes ich tego wymaga.

W rozmowie z jedną z działaczek PPS w Żyrardowie, dowiedziałem się o nastawieniu całej ludności robotniczej polskiej do związków klasowych. Opowiadała mi ona, że chociaż dotychczas była zwolenniczką socjalizmu, to jednak od dłuższego czasu widząc machinacje przywódców socjalistycznych, poczęła wątpić. Teraz zaś po ostatnich zajęciach nie tylko, że zerwała sama z socjalistami, ale wraz z koleżankami i kolegami postanowili ze związku wystąpić nie chcąc mieć do czynienia z fałszywymi „obrońcami ludu”. Z opowiadań informatorów moich dowiedziałem się o terrorku, jaki stosowali towarzysze z CKW w czasie ostatnich zajęć. Zdarzały się nawet wypadki grożenia bronią, a nawet zmuszanie siłą opornych do posłuszeństwa.

Nie, panowie z PPS-u. Wasze rozgrywki z takimi przeciwnikami socjalistycznym zarządem miasta, wasze kłótnie wewnętrzne nie nie obchodzą robotnika polskiego, już dłużej nie będziecie zerować na jego nieświadomości, nie będziecie go wyszukiwać i oszukiwać. Robotnik polski rozumiał dobrze, że jedynie polepszyć dole jego, jak też zbudować Wielką Polskę, opartą na sprawiedliwości społecznej może tylko idea narodoworadykalna.

A. P.

Pułkownik de la Rocque

przed sądem

Sposoby utracania przeciwników „Frontu ludowego”

(Korespondencja własna „ABC”)

Paryż, w kwietniu 1937.

Zapowiadane od czasu „krwawego wtorku” w Clichy rozwiązanie Francuskiej Partii Społecznej p. de la Rocque’a zostało ostatecznie wykluczone, zamiast niego natomiast wpłynął akt oskarżenia przeciwko 6-ciu kierownikom partii, t. j. de la

zastosowanie innego środka, bardziej odpowiedniego i skutecznego wobec tak groźnego przeciwnika, jakim jest dzisiaj de la Rocque.

Partia społeczna bowiem zbyt się dziś już rozrosła i zbyt wyraźny wywiera wpływ na życie zbiorowe Francji, szczególnie wśród młodej inteligencji i studenterii, by można ją było unicestwić zwykłym zarządzeniem władz administracyjnych. Wiadomo z historii dawnej i świeżej minionej, jaką reakcję wywołują takie zarządzenia. A rządowi Bluma, tak silnie zagrożonemu przez własnych soseników komunistycznych, — zależy mimo wszystko na opinii publicznej.

Zastosowano więc chwyt inny. Jeden z pamiętnikarzy Wielkiej Rewolucji Francuskiej wyraził się, że najsilniejsza jest dyktatura opierająca się nie na bagnietach, a na osłoniętych majestatem prawa wyrokach uzależnionych od rządzących sędziów. I ostatecznie decyzje socjalistycznego rządu należy tak właśnie tłumaczyć. Podobnie jak pozabawiając dziennik monarchistyczny „Action Française” znakomitego pisarza Maurassa, osadzonego w więzieniu na 1 rok aresztu, — przyczyniono się najsukuteczniej do znacznego obniżenia poziomu i poczytności tego pisma, tak samo przez zasądzenie kierowników partii społecznej chce się powstrzymać jej rozwój. I dlatego skrupulatnie wybrano 6 najczystszych i najbardziej popularnych działaczy.

Jak wiadomo wydana w styczniu 1936 roku ustawa o rozwiązaniu lig o charakterze półpaństwowym przewiduje sankcje karne za ponowne powołanie do życia takiej ligi od 6 miesięcy do 2 lat więzienia oraz grzywny. Na tej podstawie zostały rozwiązane przed rokiem przez rząd socjalistyczny wszystkie ligi patriotyczne, z „Krzyżem Ognistym” na czele. Po ich rozwiązaniu powołana została przez p. de la Rocque’a Francuska Partia Społeczna, grupująca dawnych członków rozwiązanej „Ognistej Krzyża”.

Dochodzenia sądowe przeciwko kierownikom Partii Społecznej rozpoczęły się w lipcu 1936 r., odbyła się zorganizowana przez nich manifestacja 30.000 paryżan, uszeregowanych w czwórkach i składających wieńiec u grobu Nieznanego Żołnierza. Wynikłe na tym tle drobne zamieszki dały powód do wytoczenia dochodzenia o „wywołanie zbiegowiska”.

Tym samym dochodzeniem objęte zostały znacznie groźniejsze zajścia z października 1936 roku, kiedy to na skutek zakazu przez

rząd odbicia meetingu Partii Społecznej w wiodromie zimowym przy równoczesnym pozwoleniu na podobny, urządzany przez komunistów w Parc des Princes, — doszło do poważnego starcia między nimi a nacjonalistami.

Dochodzenia te nie dały dostatecznego materiału do wytoczenia de la Rocque’owi i towarzyszy sprawy „o wywołanie zbiegowiska”, przydały się jednak Blumowi ogromnie w kłopotliwej sytuacji w jakiej się wraz z partią socjalistyczną znalazł po zajściach w Clichy oraz wobec stanowczych żądań komunistów rozwiązania partii zleniawionej przeciwnika. Jan Majewski.

Przy Tobie Panie stoimy!

Woła „Czas” do min. Świętosławskiego

Bura „Momentu” dla „Wiadomości Literackich”

(k.) Staruszek „Czas” wysilił się na zajęcie stanowiska zasadniczego i tak pisze:

Pomimo, że rozpiętość poglądów na zagadnienia istotne, programowe, nie jest w Polsce znaczna, walka polityczna doprowadziła do stanu prawdziwej wojny domowej. Konsolidacja narodowa winna położyć temu kres. Każdy, któremu dobro narodu i państwa leży na sercu, powinien więc w miarę swoich możliwości przyczynić się do tego, by to nastąpiło. Zadanie to będzie o tyle łatwiejsze, jeśli się będzie pamiętać, że współdziałanie to nie wymaga wcale wyrzeczenia się własnych poglądów, nie wymaga zgłaszania politycznego narodu, wymaga natomiast sprawowania walki politycznej, która siłą rzeczy trwać będzie nadal do właściwych form i właściwych granic.

„Czas” sę stara

Jednocześnie staruszek, będący wiernym sympatykiem min. Świę-

tosławskiego tak pochwała rozwiązanie organizacji ideowych akademickich:

Rozwiązanie organizacji „ideowych”, które w rzeczywistości były niczym innym jak najbardziej czynnymi ekspozyturami partii politycznych, było naszym zdaniem, uzasadnione. — Tak w wypadku, gdy będziemy przestrzegali ustawy akademickiej z r. 1933, która nie pozwalała na prowadzenie działalności politycznej przez jakiegokolwiek organizację polityczną, jak zarówno z punktu widzenia ogólnych zasad wychowawczych i naukowych, których zaprzeczeniem jest politykierstwo i awantury. A nie potrzeba udowadniać, że organizacje „ideowe”, faktycznie były tylko i wyłącznie politycznymi, nie trzeba również przypominać metod działania i smutnych rezultatów, uwiecznionych kasetami, wybitnymi azybami, zdemolowanym audytoryum, petardami, próbami, zawieszaniem wykładowców itd.

Oto są środki, jakimi „Czas” chce osiągnąć konsolidację: rozwiązywanie organizacji politycznych.

Pewnym wyjaśnieniem stanowiska „Czasu” jest chyba fakt, że nie ma najmniejszych szans na uzyskanie wpływów na terenie akademickim, wobec tego woli, żeby młodzież w ogóle się polityką nie zajmowała.

Nawet ostrożny „Mały Dziennik” udziela takiej odpowiedzi:

Środkami administracyjnymi, drogą represji, likwidacji organizacji ideowych nie zawsze osiągnie się zamierzane cele. Do młodzieży prowadzi inna droga.

Żydz między sobą

P. Gotlib w „Mencie” wymyśla „Wiadomościom Literackim”:

Czy mi naprawdę jesteście zobowiązani reagować na wszystkie „kawaly”, które zarzucają „Wiadomości Literackie” od czasu do czasu na rachunek żydów? Czy warto odpowiadać na kawaly żonglerskie, które przypominają foto-montaże w numerze prima-apriliowym? Bo w stosunku do żydów wszystkie numery „Wiadomości Literackich” były zmontowane w stylu prima-aprila, także te, które rzucały słowa potępienia w kierunku chuligańskich bohaterów kasetu. Zawsze jest coś obrażającego w sposobie w jaki redaktorowie „Wiad. Literackich” bronią swoich pozeji.

A jeśli żyd ma jeszcze trochę poczucia własnej godności, może tylko przeżyć obojętnie obok bagniaka i nawet nie spojrzeć na niego. Nie czyta, jest jedyną skuteczną polityką. Między nami i nimi, to jest jedyna piękna polemika.

Żydzki z „Wiadomości Literackich” dostali burę. A przecież chcieli tylko popularnym dziś antysemityzmem zapobiec spadkowi poczytności wydawanego przez siebie pisma.

Wstyd panie mecenasie!

Żydz przevorsowali adw. Gromkiewicza
do władz Tow. Kred. Miejskiego

Na walnym Zebraniu Tow. Kredytowego Miejskiego odbyły się dodatkowe wybory na członka Komitetu Narodowego. Na miejsce zmarłego Bożysława (sic!) Sterna wybrany został adwokat Gromkiewicz. Jak podaje żydowska „5 rano” otrzymał on 74 głosy w tem 71 żydowskich. Jego kontrkandydat p. Domański otrzymał 60 głosów polskich.

Pomimo iż na adw. Gromkiewicza głosowało jedynie 3 Polaków, p. mecenas uważał za stosowne wybór przyjąć

Wynik wyborów wskazuje na wzrost wpływów żydowskich w Tow. Kredytowym Miejskim. Wrazem tych wpływów był już wybór hr. Artura Potockiego na prezesa Komitetu Nadzorczego. Hr. Potocki, kandydat sanacji nie posiadał żadnego tytułu, żeby wejść do władz Towarzystwa, gdyż nie posiadał nieruchomości w Warszawie. Wówczas to pośpieszyli z pomocą żydzi i jeden z nich inż. Stanisław (sic!) Seldenbeutel dopuścił p. hrabiego do części swojego domu przy ul. Piusa XI.

Roland Dorjeles

de l'Académie Goncourt

Copyright by Agence Littéraire Internationale
Prawa przedruku nawet we fragmentach zastrzeżone.

Odznaka dziennikarska

Na podstawie reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wprowadza Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 15-ym bm. odznakę związkową dla swych członków, czyli zawodowych, zrzeszonych dziennikarzy.

Odznaka dziennikarska, której odbitkę w skali 2 : 1 reprodukuje — będzie krawędzią o średnicy 2,5 cm. wykonaną z metalu oksydowanego. Na tle emalii białej — czerwonej widnieć symboliczne gęsie pióro, oraz rysy strony gazetowej. W otoku napis: „Związek Dziennikarzy R. P.”. Projektodawcą odznaki jest młody artysta — grafik Bohdan Bocianowski.

Niech żyje Wolność! (XIV) Niezliczone ofiary systemu Bluznierstwo skazanej na śmierć nędzarki Jaką kontrabandę wywozłem z Z.S.R.R.?

W ciągu ostatniego tygodnia, który spędziłem w Leningradzie, pokazywano mi wciąż jeszcze wzorowe fabryki i kluby robotnicze. Nie mogę jednak uwierzyć, aby rewolucjonista z r. 1905, zamieszkały olbrzymi gmach nad brzegami Newy, skąd sprawują władzę nad grubymi murami fortecy Piotra i Pawła, uważali, że dzieło ich jest spełnione, marzenia stały się rzeczywistością.

Umieram niewinny...

Na początku ostatniego lata aresztowano jeszcze dwudziestu nieszczęśliwców, oskarżonych o mieszanie się w plotki i bez cienia dowodów zesłano 10-ciu, a 2-ech skazano na rozstrzelanie.

— Niech wiedzą ci, którzy mnie słuchają, że umieram niewinny! — wykrzyknął przed sądem 20 letni robotnik.

Czy czytał kto z was choć jeden wiersz o tych męczennikach? Nie, nikt. Nie wiele pisze się przeciw czerwonemu cesarstwu. Ci, którzy głoszą chwałę komunizmu, zadawalają się sporządzeniem protestów na skutek usunięcia z Reichstagu jakiegoś dawnego deputowanego albo zesłania jakiegoś dziennikarza na wyspy Liparyjskie.

Zlikwidowano 80 tys. ludzi

We Włoszech rzeczywiście zamordowano podług Matteotiego. Ale w ZSRR zbrodnie takie popełnia się w tysiącach. Nie wszystkie ofiary padają pod kulą plutonu egzekucyjnego. Kończą w czasie cichych egzekucji, bez hałasu i makabrycznej reklamy.

Tak np. w roku 1935 wywieziono 80 tysięcy mieszkańców Leningradu. W Europie nikt o tym nie wiedział. „Zlikwidowano” ich — jak to się mówi w tym ohydny żargonie. Białych i czerwonych, kto wpadł w ręce robotników i dawnych burżuazów, trockistów i ludzi przypadkowo zamieszanych w jakąś sprawę. W ten sposób wzniesia się w Rosji strach, który jest bronią władców.

Narazie skazanych stawiano przed komisją G. P. U., która skazywała ich na zesłanie. Ale wkrótce ta metoda okazała się zbyt skomplikowana. Milicjanci po prostu zanosili decyzję GPU do domów skazanych. Uderzenie pięścią w drzwi w środku nocy. Rozkaz opuszczenia miasta w ciągu 48 godzin. Trzeba było natychmiast sprzedać meble za byle jaką cenę, zabrać garść rupieci i wyjechać, nie znając swego przyszłego losu. W okolicy, gdzie przeprowadza się zaludnienie, albo do kopalń Uralu, albo do Azji...

„Czy to nie do nas?”

Całe miasto drżało. Po nocach

ludzie w oczekiwaniu nie kładli się spać. Z niepokojem przywierano do drzwi za ładą hałasem na schodach. Ciężkie kroki wysłańców GPU budziły postrach, budziły przerażenie. „Czy to do nas? Nie... Do sąsiada...”

1 - etni „wróg”

Prosić o wyjaśnienie? Kogo? Próbować oczyścić się z winy? W jaki sposób? Każdy, kto protestowałby, byłby uznany za buntownika. Lepiej było poddać się losowi, nie badając nawet przyczyn. „Wróg klasy pracującej” — czytało się na karcie zesłania 12-letniego chłopca.

Pewien lekarz, otrzymawszy rozkaz opuszczenia miasta, zabił swoją żonę i dzieci, potem popełnił samobójstwo. Pewna młoda kobieta, której mąż miał wyjechać sam na zesłanie, wyskoczyła za nim oknem w chwili, gdy opuszczał mieszkanie w towarzystwie agentów G. P. U. i dosięgła go na dole, zbroczona krwią, leżąc na trotuarze. Nie było ulicy, na której nie widziano rodziców, obławianych łachmanami, ciągnących za sobą płaczące dzieci. I te potworne wędrówki wygnañców trwały trzy miesiące.

Tylko garść ziemi na trumnę

Czy mówił wam kto o tym, przy jacie? Nikt... Nie było żadnego protestu, żadnego memoriału w ich sprawie, nie było żadnych tłumnych zgromadzeń i pochodów. Nic, tylko gaść ziemi, rzucana na trumnę. To wszystko...

Jednak los zesłańców nie należy jeszcze do najgorszych. Po zesłaniu zostaje jeszcze w zapasie inna kara — oboz pracy. Katorga, nawet dla niewinnych.

Jak to się dzieje, że liczni podróżnicy odwiedzający Rosję nie słyszą żalosnych skarg terrorizowanego ludu? Czym zatykają sobie uszy? Jaka twarda powłoka pokrywa ich serca?

Jeżeli ktoś z was, czytelnicy, pojedzie jutro do Rosji, ktoś z tych, którzy nie wierzą w moją dobrą wolę, zaklinam was w imię miłości dla ludzi — zróbcie mały wysiłek i pozbadźcie się przewodników oficjalnych. Bez świadków idźcie do warsztatów nad kanałem Wołgi. Tam znajdziecie nieszczęśliwców, którzy pracują jak zwierzęta do ostatka sił.

Dzielić u na stu

Kiedy po powrocie wieczorem do Moskwy spytacie „policjantów” z Inturistu, za jaką winę tak srogo ponoszą karę ci skazańcy, tamci nie ośmielą się powiedzieć wam prawdy. Nakładają byle co, jak zawsze. Prawda wygląda tak, że na 100 skazanców jest tyl-

ko 10-ciu skazanych na drodze prawnej. Inni: studenci ścigani za antyrewolucyjne odezwania, robotnicy oskarżeni o „sabotaż planu”, chłopcy ukraińscy, którzy umierając z głodu nie chcieli oddać zboża. Wszyscy skazańcy polityczni, których nie chce przyjmować do siebie Bolszewo.

To, co ja widziałem, może zabaczyć każdy, pod warunkiem, że nie pozwoli się pędzić w gromadzie turystów, jak w stadzie luksusowego bydła z muzeum do teatru, z parku kultury do domów odpoczynku. Odnoszę wrażenie, jakbym przez chwilę zaglądał do olbrzymiego moździerza, gdzie tłucze się i miesza razem „ludzką przyprawę”, aby sporządzić z niej, jakiś uniwersalny środek, który ocaliła ma świat.

Ani nadziei — ani pragnienia zemsty

Nigdy w najgorszych chwilach nie widziałem tak przerażających dramatów. Kiedyś, w jednej z moskiewskich nocy, w ponurej ulicy, ogrodzonej z dwóch stron płotem, omal nie przewróciłem się na idącą tamtędy kobietę. Była już niemłoda, mizerna, z tępych i beznadziejnym wyrazem twarzy. Wracała z Syberii po pięciu latach przymusowego pobytu. Mąż jej umarł na zesłaniu, córka umarła także, dwóch braci rozstrzelano. Ponieważ nie jest zapisana do żadnego syndykatu, nie może znaleźć żadnej pracy. Więc nie je. Nie płacze też wcale: skąd miałaby znaleźć żyć. Ani na dzieci, ani pragnienia zemsty. Nic, nic... Tylko myśli, że może kiedyś nabierze odwagi i rzuci się z mostu do Newy. Jedyna rzecz, którą ją powstrzymuje od tego kroku, to prawie zamazana w niej i podświadoma obawa przed tym, co jest z drugiej strony ludzkiego życia. Jakiegoś niejasnego, chrześcijańskiego wspomnienia o niebie. Rozmawiam z nią i pragnę w niej podtrzymać wygasającą wiarę. Mówię niezgrabnie o Najwyższym Sędzim. Staram się rozzuchwiać tlejącą popiół. Ale widzę nagle, że błędnie, sztywnie z gniewu i rzuciła mi prosto w twarz:

— Jeżeli Bóg jest naprawdę, to On mnie musi prosić o przebaczenie!

Dźwięczy mi jeszcze w uszach tragiczny ton jej głosu. W sercu mam rzucone mi w twarz jej bluznierstwo... Czy nie postąpiłbym niegodnie milość dzisiaj? Czy nie jest moim najświętszym obowiązkiem powtarzać całemu światu rozpaczliwie wezwanie tych pogrzebanych ludzi?

Przychodzi moja kolejka. Rewizja moich bagaży. Idę na salę, jeszcze pełen myśli, męczących mnie przed chwilą.

Urzednicy celni przerzucają

moje papiery. Przeglądają notesy, szukają czegoś.

— Żadnych fotografii, żadnych dokumentów?

— Ależ, owszem, obywatelu. Pełna głowa. Wywożę je ze sobą wprawdzie nie na kartach papieru, ale i tak ujrzą światło dzienne...

Piękno prawdziwe Teatr Narodowy

„Horsztyński” dramat w 3-ach aktach (10 obrazach) Juliusza Słowackiego

Trafnie ktoś zauważył, że Słowacki tworząc „Horsztyńskiego” posługiwał się głównie surowymi tonami: — czarnym i białym. Kiedy mowa o przedstawieniu tego dramatu w teatrze Narodowym, trzeba dodać do tamtych dwóch barw jeszcze dwie dalsze: — wspaniałą czerwień i złoto. Odnaleźć je można nie tylko w szacie zewnętrznej, one tkwią przede wszystkim w treści dramatu.

Czerwono-złoty jest zamek hetmana, biała — „chata” Horsztyńskiego. Blask czerwieni i złota bije z postaci Kossakowskiego, Horsztyński jest tylko — jasny. Na barwnym tle rozhułanej szlachty kładzie tragiczny akcent czarna sylwetka Szczęsnego, za którym, jak czarny cień, jak nieustępliwe memento pojawia się postać Nieznajomego. Porwane brutalnym nurtem życia płyną ku swemu przeznaczeniu dwa białe kwiaty: — Amelia i Salomea.

Czerń bólu i cierpienia, czerwień pożogi dziejowej, złoto przekupstwa i przelotnej wspaniałości, biel piękna duchowego — tworzą tło, na którym rozgrywa się dramat Szczęsnego, Amelii i Salomei, dramat hetmana i Horsztyńskiego.

„Horsztyński” jest niewątpliwie najlepszym utworem teatralnym Słowackiego. W nim bowiem treść i forma — obie jednak wspaniałe — łączą się ze sobą najbardziej harmonijnie. Treścią jest tragedia człowieka na tle tragedii narodu, ale że człowiek ten czuje się ze swym narodem tak bardzo zespolony, że pragnąłby zamknąć jego losy we własnej pierś, a mimo tego pozostaje zwykłym cierpiącym człowiekiem, targanym namiętnościami, więc też brzemie uczuć, które przeżywa, staje się dlań nie do zniesienia. Szczęśny — „polski Hamlet” ginie dobrowolnie, wysadzając w powietrze zamek swego ojca — zdrajcę narodu. Dobrowolnie umiera też Horsztyński, widząc, że naczelnemu prawu życia, prawu miłości, człowiek nie zdoła nie przeciwstać.

Nie można (i nie potrzeba zresztą w tym wypadku) w krótkim sprawozdaniu z teatru analizować wszystkie elementy treściowe tego wspaniałego dzieła. Reakcja widzów jest tutaj jeszcze jednym więcej dowo-

dem, że prawdziwe piękno zawsze odnajduje bezpośrednią drogę do ludzkiej duszy i ludzkiego serca, i że do zrozumienia go nie zawsze trzeba ludziom poosuwać uczone „interpretacje”.

Są w „Horsztyńskim” momenty wspaniałe, dla których wymowy i napięcia trudno znaleźć porównanie. Takim momentem jest pełna dramatycznego napięcia i sensacji scena po jednemu w akcie III-im, albo tak niezwykle wymowna, pełna treści mimo prostych form scena spotkania Szczęsnego z Nieznajomym na zamku hetmańskim.

„Horsztyński” jest — jak słusznie wyraził się jeden z krytyków — ruiną. Wiadomo, że zaginęły całe fragmenty dramatu, jak również jego zakończenie. Przy rekonstrukcji ruin należy do istniejących źróbów odnosić się z całym pietizmem. Zelwerowicz, który „Horsztyńskiego” reżyserował w teatrze Narodowym niezapławił w pamięci, jednak — zdaje się — nie w każdej chwili. „Horsztyńskiego” pokazano jako całość, posługując się przy rekonstrukcji brakujących w oryginalnej części, redakcją Juliusza Mięna. Uczyniono to niewątpliwie w trosce o współczesnego widza, który (przynajmniej to) nierzadko z trudem odgrzebuje w pamięci ślady wiadomości szkolnych o tak... odległych pomnikach literatury własnego narodu, jak dzieła romantyków.

Zakończenie dramatu pomyślano dobrze. Scena zbiorowa w zamku hetmana również może nie budzić zastrzeżeń, natomiast dysonansem

Koncert Ormuza

XIII. Koncert ORMUZ-u odbędzie się w środę, 14-go kwietnia 1937 r. o godzinie 8.15 wieczorem w Sali Konserwatorium. W programie: Karola Szymanowskiego — Mty na skrzypce i fortepian; L. Różyckiego — Kwartet Smyczkowy, J. Maklakiewicza — Tryptyk „Wiosna na wsi”, A. Szalowskiego — Aria na wiolonczelę i fortepian, Jana Ekiara — 2 Preludia, Kolsanka i Humoreska, Intermezzo, Toccata i Fuga na fortepian. Wykonawcy: E. Umińska (skrzypce), J. Ekiar (fortepian), Z. Adamska (wiolonczela), Kwartet Smyczkowy Polskiego Radia, I. Bardy (sopran), T. Luczak (bas), J. Lefeld (akompaniament), K. Zdzinski (organy).

dość rażącym jest uwypuklenie sceny w domu Sfori w takim stopniu, o jaki Słowackiemu na pewno nie chodziło. Tłumaczenie, że w tej scenie gra reżyser Zelwerowicz, to nie wszystko. Zelwerowicz gra Sforę również w I akcie i tam jest już dostatecznie — głoskonały.

Również budzi zastrzeżenia zmiana porządku scen w akcie III-im.

Horsztyńskiego gra Solski. Napięta, że gra dobrze, to za mało. Lepiej więc poprzestać na stwierdzeniu, że gra On i że właśnie tylko On a nikt inny mógł zagrać tę rolę.

Rolę Szczęsnego powierzono Wyrzykowskiemu. Zrobiono wybór najtrafniejszy. Z młodego pokolenia aktorskiego Wyrzykowski wyróżnia się specjalną kulturą i talentem, oraz, co nie mniej ważne, warunkami zewnętrznymi.

Barszczewska jest ładna, nawet śliczna, ale przy tem dziwnie jakoś — matowa, nawet (a może zwłaszcza?) w roli Salomei. Gdyby przejawiała więcej życia, byłaby — doskonała. Wyróżnia się natomiast Świerczewska. Pokazała wysoką klasę sztuki aktorskiej. Grała z uczuciem i z pełnym kultury umiarem.

Węgrzyn, jako hetman Kossakowski, był wspaniały, ale raczej... zewnętrznie. Zdawało się, że nie czuje się dobrze w swej roli.

„Nieznajomego” gra Socha, który z wiekiem coraz bardziej odkrywa swój niewątpliwie talent. Trzeba stwierdzić, że cały w ogóle zespół aktorski włożył wiele pracy i czucia w swe role, to też wymienić należy wielu, a przede wszystkim, z pozostałej obsady: Rogińska, Kajzerówna i Marińska, oraz Leodla i Stanisławska. Gęste, grzmiące brawa po każdej odsłonie są całkowicie zrozumiałe.

Doskonałe dekoracje (wnętrze zamku!) stworzył Jarocki. Doskonałe, z wyjątkiem odsłony, w której bibułkowa wierzba jest po prostu irytująca.

Na zakończenie małeńka uwaga pod adresem reżysera: teatr Narodowy posiada przecież scenę obrotową, pocóż więc te długie chwile przerw po każdorazowym opadnięciu kurtyny? A rozbitego lustra rzeczywiście nie zmieniać na całe. Mają ludzie rację, że to wypominają.

Stanisław Grzelecki

JACEK BRZEZINA

54)

TOWARZYSZ NR. 103

POWIEŚĆ

Good, agent Intelligence Service, na rozkaz z Londynu przedostaje się z Rosji do Persji w celu objęcia tutaj kierownictwa angielskiej służby wywiadowczej.

Wślazł za nim G. P. U. wysłał swoich wywiadowców: żyda Einhorna, „Wanie” i genialnego agenta Nr. 103, którego dotąd w powieści osłania mgła tajemnicy.

Good otrzymuje do pomocy Frathera, attaché poselstwa angielskiego, Dżawachowa i Sultanowa. Ponadto z Londynu przez Rosję przyjeżdża agentka I. S., złotowłosa Joan, która grając rolę żony Gooda, ma ułatwić mu pracę.

Good organizuje wyprawę do Baku w celu zniszczenia sowietkich źródeł nafty. W lesie granicznym przekradając się uzbrowione grupy wpadają w zasadzkę, z której żywcem uchodzą tylko kilku ludzi. Ginie m. in. Sultanow. Jest to robota agenta Nr. 103. Kto nim jest? Joan przedstawia Goodowi dwie możliwości: świeżo przybyłego do Teheranu Anglika Frediego Downinga i Rosjanke, Sonyę Nikolewą, z którą utrzymuje stosunki towarzyskie. Good w lańcuchu swych działań zamierza wycieczkę do Meszedu.

— Przypomniał mi się dobry figiel — ciągnął dalej Good, wskazując na mijającą się karawanę. — Konkurencja wśród kupców tutejszych jest olbrzymia. Chwytają się oni dziwnych i nader chytrych sposobów walki. Nie wiem, czy wiadomo ci, że wielbłąd — przewodnik, skierowany raz ręką poganianca w pewnym kierunku, nie zmienia go, póki poganianemu nie wskaże innej drogi. Otóż pewnego razu jakiś kupiec meszedzki, wysyłający towary do Teheranu, urządził swemu koledze dobry kawał. Wyobraź sobie, że gdy konkurencyjna

karawana była już na połowie drogi do stolicy, w nocy, skorzysztawszy ze snu poganiancy, ludzie przekupieni przez kupca skierowali wielbłądy z powrotem. Rano poganianiec zbłądził się i nie zorientowawszy się w zmianie kierunku, pojechali dalej, by po paru dniach zjawić się znowu w Meszedzie!

Pierwszy nocleg spędził w Szachrudzie, by na drugi dzień rano udać się w dalszą drogę, przez jeden z jej najniebezpieczniejszych odcinków. Wokoło pustynia usiana małymi oazami, przez które przepływają drobne ruczaje, gubiące się następnie w jej słonych piaskach. Nad pustynią górują fioletowo — niebieskie szczyty odległych, dziko poszarpanych wysp skalnych, płynących, zdawałoby się, w rozgrzanej atmosferze mirażów.

Good znacząco szturchnął żonę łokciem.

— Jeżeli Einhorn znowu dybie na mnie, to niechaynie skorzysta z tutejszego terenu...

Joan przybladła. Słyszała już nie tylko od Gooda o niebezpieczeństwach tej drogi. Uzbrowione bandy Turkmenów zapuszczały się tutaj aż ze stepów nadkaspjskich, położonych nawet w granicach ZSRR, dokąd ich nie mogły ścigać karne ekspedycje perskie. *)

Mijają jeden z licznych wąwozów.

— Tu ograbiono ogółem coś ze sto sześćdziesiąt samochodów. Turkmeni prawie bez wyjątku mordowali męczczyzn, a kobiety zabierali do niewoli... — mruzczał na pół ironicznie, na pół serio Good, spoglądając z ukosa na coraz bliższą Joan. — Nie bój się, mała, nic nam się nie stanie. Choćby pięćdziesięciu uzbrojonych od stóp do głów Einhornów zważyło się nam na kark, damy sobie radę i dojedziemy do Meszedu.

Pustynia. Poza pojedynczymi sznurami wielbłądów, suną-

*) Prawie że ostateczne podbicie i rozbrojenie Turkmenów przez rządy perskie nastąpiło w latach 1928 — 1931, kiedy to rzucono ich bez miłosierdzia i masowo przesiedlano na południe Persji.

cych powoli w takt smętnego i jednostajnego dźwięku mosiężnych dzwonów, pusika, cisza i bezkres śmierci. Nie na próżno twierdził badacz i znawcy, że nie ma nic bardziej „pustego”, dzikiego i rozpaczliwego od perskiej słonejskiej pustyni. Czy to na Saharze, czy na wielkiej arabskiej pustyni, można od czasu do czasu znaleźć choćby słabą oznakę życia. Tutaj nie... a wnętrza tej pustyni nikt jeszcze dotąd nie zbadał.

Znowu nocleg w Sabzewarze w dużym karawan-seraju **) naprzeciwko ruin starej i malowniczej cytadeli. Dziwny kontrast między ruchliwym i już częściowo na europejski sposób urządzonym karawan-serajem, na którego obszernym podwórzu stanęły szeregi najnowsze modele firm samochodowych, a stojącymi naprzeciw żalosnymi resztkami walcących się murów groźnej niedawno twierdzy, pod którą ryczą kładące się na spoczynek lub wyruszające nocą w drogę karawany wielbłądów. Skrzyżowanie starego i nowego świata, ginące już powoli romantycznej przeszłości i śpieszącej w gorączkowym tempie nowoczesnej cywilizacji.

— Stanowczo jednak ten świat, uchodzący powoli w cień, był piękniejszy i bardziej przepojony poezją... — westchnęła Joan stojąc w oknie, oparta na ramieniu męża i wpatrzona w księżycową noc, dziwnie kolorową blaskami ognisk, elektrycznych światła i promieni.

Z poezją realną zetknęli się nazajutrz w Niszapurze, na grobie wielkiego lirka perskiego, Ommara Khayana. Cudowny, otaczający marmurowy grobowiec, ogród, z dużymi, starymi drzewami i pięknymi rabatami kwiatów był wymarzoną miejscem dla wypoczynku i duchowego skupienia.

Później jeszcze, tegoż dnia, przystanęli przy starym meczecie Quadamgah.

**) Karawan-seraj — zajazd dla karawanu.

(D. c. n.)

KWIECIEŃ

13

WTOREK

Dzisiaj św. Hermenegildy
Jutro Opieki św. Józefa

KALENDARZ

SŁOŃCE	
wschód	zachód
4-45	18-28
KSIĘŻYC	
wschód	zachód
5-30	22-8
Di. dnia	Przypadek
13-43	5-59

Elektrownia rozbudowuje się

Czy „oddymianie“ Powiśla podniesie zdrowotność tej dzielnicy?

Spożycie elektryczności w Warszawie od kilku lat wzrasta w szybkim tempie. W okresie pierwszych 30 lat istnienia elektrowni, t. j. do 1934 r., coroczny przyrost średni wynosił liczbą około 3 milionów kilowato-godzin, natomiast w późniejszych latach wynosił kolejno: 11 milionów, 15 mil. 25 mil. W rezultacie dało to wzrost w ciągu czterech lat o 90 procent mimo że stan elektryfikacji mieszkań warszawskich, jest bardzo słaby.

Zaledwie 41 procent mieszkań jednoizbowych w Warszawie korzysta

z elektryczności. Dopiero trzyizbowe i większe mieszkania stolicy są prawie całkowicie przyłączone do sieci elektrycznej. Jeszcze większe zaoferowanie z elektryczności do celów gospodarstwa domowego. Tylko 7% mieszkań w Warszawie posiada żelazka elektryczne, gdy np. w Ameryce 87% mieszkań i t. d.

Stale wzrasta spożycie elektryczności, co sprawia, że rozbudowa elektrowni na Powiślu i budowa nowej Elektrowni stają się palącą koniecznością. Przede wszystkim toczą się dziś

prace przy rozbudowie elektrowni powiślańskiej. Sprawdzona obecnie turbina o olbrzymiej mocy 32 tys. kilowatów będzie zmontowana za kilka tygodni, prowadzone są również roboty przy fundamentach pod trzy wielkie nowe kotły. Fundamenty muszą być solidne, gdyż Elektrownia Warsz. budowana jest na „śmieciach” zwoznych tam ongiś z terenu całej dzielnicy i zainstalowano nowe transformatory. Aparatura ta będzie niebezpieczna, wobec tego, że Elektrownia przystąpi niebawem do zasilania energią kolejowego węzła warszawskiego.

Budowa nowej Elektrowni — jest niestety jeszcze kwestią dalszej przyszłości: na ten cel potrzeba bowiem co najmniej 30 milionów zł.

Przy okazji rozbudowy elektrowni na Powiślu pomyślano nareszcie o oddymianiu Powiśla. Dotychczas o Dobra, Solec i okolice toną w obłokach czarnego dymu unoszącego się z kominów elektrowni, zużytkowującej 10,000 wagonów węgla rocznie. Obecnie przy nowych kotłach ma być zastosowany nowy system walki z zanieczyszczeniem.

Poza przebudową elektrowni opracowuje się obecnie reformę taryfy dla handlu, przemysłu i rzemiosła.

FUTRA TANI MIESIĄC PRZERÓBEK LETNIE PRZECIHOVANIE FUTER JÓZEF SABAT Marszałkowska 66 tel. 9-45 63

Katastrofa samochodowa 7 osób rannych

Na 6 km. przed Piotrkowem, na szosie asfaltowej, we wsi Meszcze zdarzyła się w sobotę katastrofa samochodowa.

W taksówce, jadącej z Tomaszowa Mazowieckiego do Piotrkowa Trybunalskiego jechało 6-ciu pasażerów, oraz kierowca i jednocześnie właściciel taksówki, 22 letni Moszek Goldberg.

Wskutek nadmiernie szybkiej jazdy, samochód najechał na słup telegraficzny, odbił się o drzewo, wyrzucił się i wpadł do rowu.

Ofiarami katastrofy padli: Lidia Ostaszewska-Szperna, nauczycielka (Piotrków), Jan Majchrowski, urzędnik elektrowni (Tomaszów Maz.), Zofia Masłowska, żona sędziego, Ryszard Ofmański, rejent, (Tomaszów), Ludwik Rotkiewicz, urzędnik notarialny (Piotrków), Antoni Kurak, ślusarz (Zawiercie). Kierowca wyszedł bez szwanku.

Pierwsze trzy osoby, których stan jest ciężki, przewieziono do szpitala w Piotrkowie.

Bezczelny awanturnik napasował wychodzących z kościoła

W niedzielę rano przed kościołem w Raszynie wywołał niebystwa awanturę znany awanturnik Julian Borecki. Borecki począł zaczepiać wychodzących z kościoła wiernych i domagać się od nich pieniędzy na wódkę.

Gdy przybyli policjanci, celem zabrania awanturnika, ten, rozjuszony,

rzucił się na przodownika Tombaka, oraz posterunkowego Zaleskiego, usiłując ich rozbroić. Podarł on na nich mundury, oraz śmie podrapał. Mimo to zdołano go obezwładnić i odprowadzić do komisariatu, gdzie osadzono go w areszcie.

Postrach ul. Pańskiej Awanturnik Stańczyk ranny

W niedzielę w nocy zastukał ktoś do drzwi mieszkania braci Figaszewskich ulicznych sprzedawców owoców, w suterynie domu nr. 104 przy ul. Pańskiej. Figaszewscy cieszą się opinią spokojnych lokatorów.

Figaszewscy poznali w stukającym sąsiada Leonarda Stańczyka, lat 24, blacharza, który był postrachem wszystkich lokatorów, od których wymuszał pieniądze na wódkę.

W ostatnich czasach z tego domu wyprowadzili się dwie rodziny, którym Stańczyk specjalnie dokuczał.

Ponieważ Figaszewscy drzwi nie otwierali, łobuz wpadł w złość, poszedł pod okno od strony podwórza,

wybili kopniakiem szybę i z krzykiem: „Ja was pozaryniam!” usiłował wleźć do mieszkania.

Wówczas Figaszewski chwycił rewolwer i oddał najpierw trzy strzały w górę na postrach, a gdy mimo to Stańczyk nie zatrzymał się, strzelił do niego, trafiając łobuza w nogę. Stańczyk mimo rany zachowywał się niezwykle prowokująco i odgrażał się Figaszewskim, że ich wszystkich pomorduje.

Lekarz stwierdził u Stańczyka ranę postrzałową na wylot prawego podudzia.

Lokatorzy domu nr. 104 przy ul. Pańskiej na chwilę odetchnęli z ulgą.

Koncert chóru węgierskiego

W niedzielę przed południem w gmachu Teatru Wielkiego wystąpił z koncertem budapeszteński chór męski, złożony z około 60 pracowników Węgierskiego Tow. Elektryczności.

Na koncert przybyli przedstawiciele zarządu miasta, poseł węgierski min. Anarzej de Hory, przywódca Tow. Polsko - Węgierskiego in corpore oraz liczna publiczność.

Bogaty i urozmaicony program koncertu obejmował pieśni współczesne kompozytorów węgierskich i obcych.

Jako solistka na koncercie wystąpiła

LEKARZE

NERWY NERWICA SERCA
ZŁAZKA - ISCHIAS
Zakład Przyrodoleczniczy „NATURA”
Al. Szucha 8, tel. 958-69
(PP. Urzędnikom ulgi — kuracje ryczałtowe)

POMOC LECZNICZA

AKUSZERKA KWIECIŃSKA
przyjmuje Panie, udziela porad.
CHMIELNA 43 przy Marszałkowskiej

BOJARSKI praktyk
przyjmuje MARSZAŁKOWSKA 47.

mie IV audycja (płyty). 20.50 Koncert rozrywkowy (płyty). 20.35 „Chwila Biura Studiów” 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 „Opowieść o Chopinie” XIV wieczór „Portret Fryderyka” 21.45 Koncert kameralny w wykonaniu Smyczkowego Kwartetu Rotschilda z Wiednia. 22.25 Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. z udziałem „Czwórki Radiowej”
Warszawa II (Mokotów)
13.10 — 14.30 Ruggiero Leoncavallo: „Pajace” — opera w 2-ach aktach (płyty). 14.35 Muzyka rozrywkowa (płyty). 23.00 Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. z udziałem „Czwórki Radiowej”

OGŁOSZENIA DROBNE

MEBLE

A.A.) OKAZJA — MEBLI
Firma chrześcijańska „J. CIEŻKOWSKI” Plac Trzech Krzyży 12 — Nowy Świat 39. — Pierwsze źródło! — Własna wytwórnia! — Pokoje komplety od 800 do 1500 zł. Gabinet — Stolowe — Sympliczne — Kłuby — Pokoje — uniwersalne — kombinowane. — Pojedyncze sztuki. — Dogodne rozprawy. — Bezpłatne porady. — Projekt „Wnętrze”. Nowy Świat 39. Plac Trzech Krzyży 12.

MEBLE wykwintne, wybór wielki poleca RADELIKI, Nowy Świat 30, róg Pierackiego. Okazyjne zamiany Koszykowa 67 podwórzu.

TAPICZANY higieniczne tapicerki nowe, nowoczesne, fo teki klubowe wybór własny poleca H. Bielawski, Ziemia 17, front.

MATERIAŁY BUDOWLANE
BETONOWNIA „GOŁKÓW”
Warszawa, Solec 28, tel. 9-89-74. Płyty. Krawężniki. Kregi. Rury. Słupy. Trałki. Wazony. Kule. Miski. Korytka. Ścieki. Cegła. Pustaki. Ogrodzenia betonowe pełne, ażurowe. Tarasy. Osadniki. Baseny i t. p.

Pamiętaj o bezrobotnych narodowcach

RÓŻNE

A. WYTWORNI BIELIZNY S. OLSZEWSKI
Warszawa Koszykowa 48, poleca bieliznę: damską, męską, dziecięcą, pościelową, piżamy, b. ustonosze i pasy brzuszne. Firma istnieje od 1912 r. 10 proc. rabatu dla okazyjnie min. ogłoszenia. Sprzedaż detaliczna i hurtowa.

ELEKTRYCZNE POGOTOWIE
Instalacje elektryczne, naprawy dzwonek, przeróbki, zakładanie anten radiowych. Uskuteczni natychmiast „ELEKTRYK” Marszałkowska 111. tel. 318-80.

Financi, stary, samodzielną regionalną. Ceny najniższe. K. Stanisławski. Marszałkowska 79 m. 55.

NAUKA I WYCHOWANIE

KROJU modelowania, szycia wyuczają gruntownie Kursy Irenei Piętko. Nowogrodzka 26, stojące dla Czytelnicy ABC specjalne ulgi. Zapisy codziennie.

POSADY ZAOFIAROWANE
Jak otrzymać pracę? Zwrócić się do Administracji „ABC”, Warszawa, Al. Jerozolimskie 3a. Ogłoszenia o poszukiwaniu i zaofiarowaniu pracy zamieszczamy z ustępstwem 50 proc. W wypadkach uzasadnionych bezpłatnie.

MEBLE

gwarantowane na dogodnych warunkach poleca stolarz **Jan RYBARCZYK** Marszałkowska 138 w podwórzu

Zjazd Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych

Wczoraj odbywał się w Warszawie zjazd delegatów okręgu warszawskiego Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych. Zjazd rozpoczął msza św. rozpoczęta o godz. 9 w kościele św. Aleksandra, po czym o godz. 10 rozpoczęto obrady.

Na zjazd przybyli delegaci z Warszawy, Łodzi, Piotrkowa, Kalisza, Wrocławia, Płocka i t. d. Zjazd otworzył prezes dr. Marian Reiter witając przybyłych. Pierwszą część zjazdu poświęcono była referatowi i dyskusji na temat „Myśli przewodnie pedagogiki polskiej”. Referat wygłosił prof. Nawroczynski, podkreślając fakt, iż Polska brała udział w kształtowaniu się myśli na wschodzie. Ośrodkiem myśli pedagogów polskich są zawsze trzy zagadnienia: Człowiek, państwo i naród. Pedagogika polska w pracach swych i pogłębia-

niu zagadnień wyprzedza inne kraje.

W części organizacyjnej przyjęte zostało sprawozdanie ustępującego zarządu, po czym dokonano wyborów. Na prezesa wybrano powtórnie dr. Reitera, ponadto do zarządu weszli: pp. Ptaszyński, Kazimierz Morawski, Antosiewicz, Barańska i t. d.

Dyskusję poświęcono dwóm zagadnieniom. Sprawom kolonii letnich, które powinny być jedną z zasadniczych prac społecznych nauczycielstwa, oraz organizacji bibliotek wdrożonych.

Obrady zakończył przemówieniem dr. Reiter, który podkreślił w swym przemówieniu, iż nauczycielstwo wydobyla się obecnie ze stanu depresji i rozpoczyna ożywioną pracę organizacyjną, której wyrazem jest utworzenie kilku nowych kół i w okręgu podejmuje odważniej prace społeczne.

Nacz. Org. Inż. domaga się stworzenia Min. Robót Publ.

W niedzielę odbywały się w Warszawie obrady zjazdu delegatów Naczelnej Organizacji Inżynierów R. P.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w czasie dyskusji, jaka wywiązała się na zebraniu, podkreślano nierealne podstawy, na jakich opiera się sama organizacja. Jak wiadomo, organizacja skupia: inżynierów, techników, majstrów i robotników. Do tej pory konsolidacja taka napotykała na trudności, z których jedną np. jest chociażby fakt ten, że dotąd nie ustalono pojęcia majstra.

Zjazd przyjął 2 uchwały. Jedną, na mocy której, ustawy dotyczące świata technicznego, objętego przez organizację, mają być zatwierdzone przez zjazd ogólny. Uchwała druga dotyczy projektu wystąpienia do władz o powołanie do życia Ministerstwa Robót Publicznych, albo innej

instytucji centralnej, która by skoordynowała i nadała właściwy kierunek pracom funduszy publicznych ze względu na to, że dotychczas istnieje szereg urzędów, których praca nie jest skoordynowana, a głos decydujący ma w sprawach inwestycji niefachowa instytucja finansowa (Fundusz Pracy).

Prosimy o pracę dla bezrobotnego narodowca

Karol Leśniewski, szofer, monter, czerwone prawo jazdy, b. członek b. O. N. R. prosi za pośrednictwem naszym o jakakolwiek pracę. Łaskawe oferty prosimy kierować pod adresem Karol Leśniewski Chyrowska Nr. 5.

MEBLE

Najkorzystniej nabyć można w firmie **W. KUCHARSKI, N-Świat 15** — róg Al. 3-go Maja — Firma egzystuje od 1908 roku

Kronika prowincjonalna

BIAŁYSTOK

SZYBOWIEC UFUNDOWANY PRZEZ L. O. P. P.

W niedzielę odbyło się na rynku Kościuszkim w Białymstoku uroczyste przekazanie szymbowca „Wrona bis” przez koło LOPP Nr. 31 w Białymstoku przesłano białostockiemu okręgu LOPP, plk. Szafranskiemu.

USYPIACIE GRASUJĄ

Kupiec z Białegostoku, Uszer Białogórski, jadąc pociągami z Białegostoku do Warszawy pocztowany przez nieznanego papierosem, po wypaleniu wkrótce usnął. Gdy obudził się przed Warszawą spostrzegł brak portfela, zawierającego 2000 zł. i wieszki.

KRAKÓW

UROCZYSTOŚĆ POGOTOWIA
W poniedziałek w południe krakowskie Pogotowie Ratunkowe obchodziło uroczystości poświęcenia dwóch nowych karet.

BEZROBOTNI PRZERWALI

GŁODOWKĘ
Grupa bezrobotnych w Bochni rozpoczęła przed czterema dniami

głodówkę na znak protestu przeciw nieotrzymaniu pracy. Ostatnio bezrobotni przerwali głodówkę.

LWÓW

70-LECIE „SOKOŁA”
W roku bieżącym przypada 70-letnia rocznica założenia pierwszego na ziemiach polskich gniazda sokolego we Lwowie, a tym samym 70-letnia rocznica istnienia sokolstwa polskiego. Ze względu na tegoroczny zlot w Katowicach, uroczystości jubileuszowe we Lwowie zredukowane zostały do skromnych ram wewnętrznych. Uroczystości te odbędą się w dniu 2 maja we Lwowie.

LUBLIN

HURTOWNIA POLSKA
W Janowie lubelskim powstała pierwsza chrześcijańska hurtownia spożywczo - kolonialna, która zaopatrywać będzie tak miejscowe, jak i okoliczne sklepy chrześcijańskie. Jednocześnie zorganizowana tamże Kasa bezprocentowa została już zarejestrowana i rozpoczęła swą działalność.

PŁACÓWKA DOBROCZYNNA

Rodzina Wojskowa uruchomiła w końcu ul. miesięcznik wydawanie przeszło 60 obiadów dziennie, dzieciom i młodzieży rodzin bezrobotnych.

ŁUCK

AKADEMIA RELIGIJNA
Z racji obchodu święta organizacyjnego Stowarzyszenia Kobiet w Łucku odbyła się Akademia w niedzielę 11 kwietnia b. r. ku czci Najświętszej Marii Panny.

POMORZE

KOLONIE DLA DZIECI
W okolicy Śerakowic pod Kartuzami w „Szwajcarii Kaszubskiej” komitet pomocy dzieciom i młodzieży w Gdyni, przystąpił do budowy

wielkiego ośrodka kolonii dziecięcych na 300 osób. Tęgo rodzaju ośrodki powstaną również w niektórych miejscowościach powiatu morskiego, a przeznaczoną będą dla 3 tysięcy dzieci.

ŚLĄSK

WYSTĘPY BALETU
Na Śląsku bawi obecnie znakomity balet Cieplński z Warszawy. W ciągu dnia dzisiejszego balet Cieplński występował na estradzie Miejskiego Domu Ludowego w Chorzowie.

ZJAZD GÓRSKI

Jak wiadomo w roku bieżącym odbędzie się III Zjazd Górski w Wiśle, połączony ze Świętym Gór w Beskidach Śląskich. Do imprezy tej przygotowuje się Śląsk, tworząc komitet specjalny.

WILNO

LIKWIDACJA STRAJKU
W sobotę dnia 10 b. m. został zlikwidowany w Wilnie strajk na robotach miejskich, prowadzonych z kredytów Funduszu Pracy. Robotnicy uzyskali zmniejszoną normę akordową. W sobotę po południu robotnicy opuścili okupowane tereny. W poniedziałek zostanie podjęta praca na wszystkich odcinkach.

PRZERWANA TAMA

W Markuściach pękła tama na stawie. Spływająca woda uszkodziła szosę, wyrwała kilka starych drzew i spływając do Wilenki zamuliła i zatarasowała koryto rzeki.

WOŁYN

CEGIELNIA MIEJSKA
Zarząd miejski m. Łucka uruchomił cegielnię miejską, która wyrabia cegły najlepszego gatunku o wymiarach ustawowo określonych z surowca znajdującego się na miejscu.

Kronika poznańska

ODDZIAŁ „ABC” POZNAŃ: 27 GRUDNIA 2

TEATR

TEATR WIELKI: nieczynny.

TEATR POLSKI: „Wiosna w domu”.

TEATR NOWY: „Profesja pani Warren”.

KINA

SŁOŃCE: „Butallo Bill” i „Dyplomatyka żona”.

SWIT: „Brutal”

GWIAZDA: „Barbara Radziwiłłówna”.

CORSO: „Ostatni sygnał” i „Mężczyźni w niebezpiecznym wielku”.

KINO TCL OŚWIATOWE: „Za chwilę szczęścia”.

APOLLO: „Ordynat Michorowski”.

UMOWA ZBIOROWA

W RZEMIOSŁE SZEWCZYM

Długotrwały zatarg w sprawie zawarcia umowy zbiorowej w rzemiosłach szewskim został ostatecznie zlikwidowany. Podpisano umowę zbiorową pomiędzy Towarzystwem Cieladzi Szewskiej a dwoma cechami

t. zw. Cechem Wolnym Szevcim oraz Cechem Szewskim im. Kilińskiego. Podpisana umowa obowiązuje do dnia 31 grudnia b. r. Umowa ta bardzo poważnie poprawia zarobki czeladzi szewskiej.

UFUNDOWANIE SAMOLOTU
Kolejki LOPP w Mogilnie wystąpiło z inicjatywą ufundowania samolotu p. n. „Kobieta Wielkopolska”.

ZAKŁADY DLA PRZESTĘPCÓW
Utworzone zostaną na terenie Wielkopolski dwa zakłady dla niepoprawnych przestępców: jeden dla kobiet w Bojanowie, drugi dla mężczyzn w Trzemeszynie.

ŚMIERĆ KOŁEJARZA

Na torze Kolejowym Leszno — Łasocice starszy torow. Florian Dodot z Łasocic wpadł pod pociąg, który go wiozł na przestrzeni około 100 metrów. Ś. p. Dodot poniósł śmierć na miejscu.

MLECZARNIA **DANGLA** Oblady jarskie 80
Szpitalna 7 pod nowym zarządem

dziennik i ilustracji kra-
owych i zagranicznych
wielko i mała i modę
kobiety

Degrelle uległ w nierównej walce

Głosy katolików zdecydowały
Walka nadal trwa

BRUKSELA, 11. 4. Jeszcze na kilka dni przed wyborami akcja Reksu miała duże szanse powodzenia. Dopiero w ostatnich dwóch dniach spadły na reksistów dwa ciosy: prymas Belgii ogłosił deklarację, potępiającą reksizm. Poza tym Degrelle zmuszony był do opublikowania treści swego układu z Flamandami.

Układ ten zaangażował się zbyt daleko w akceptowaniu postulatów separatystycznych a jeżeli chodzi o Brukselę, mógł doprowadzić do umniejszenia jej roli, jako stolicy, co w mieście wywołało fatalne wrażenie.

Dwa te momenty zdecydowały o wyniku wyborów.

776:69

Degrelle, który w ubiegłym roku uzyskał w wyborach w Brukseli 74 tys. głosów, obecnie osiągnął zaledwie 69 tys. Plan jego szły jednak w kierunku uzyskania nie tyle absolutnej większości, ile skupienia poważnej liczby głosów ponad 100.000, co mogłoby nadać Reksowi wrażenie prężności dynamicznej.

Premier, którego popierały

Zaburzenia w Palestynie

JERUZOLIMA, 11. 4. Akcja terrorystyczna w Palestynie nie ustała. Zastrzelono policjanta — Araba. Zastrzelono policjanta — Araba. W Nazarecie dokonano skrytobójczego morderstwa na osobie Araba-fabrykanta. W Safed zamordowano radnego miejskiego i adwokata. W Kfarsaba złodzieje bydlę zabili żydówkę. Wreszcie w pobliżu Jerozolimy zniszczono w ostatnich dniach około 30 morów sadu owocowego.

Konfiskata znaczków z portretem Hitlera

BERLIN 11.4. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi, że specjalne znaczki pocztowe z wizerunkiem kanclerza Hitlera, wprowadzone w obieg przez zarząd poczty niemieckiej przed kilku dniami, zostały skonfiskowane przez policję czeskosłowacką w Pradze. Jako uzasadnienie tego kroku podano, że każdy z czterech znaczków zawiera zdanie wyjęte z książki kanclerza Hitlera. Ze strony czeskiej stanowczo zaprzeczono tej wiadomości.

Przemysłowcy i finansjści japońscy przeciwko premierowi Hayashi

TOKIO 11.4. Agencja Domei donosi, że program gabinetu premiera Hayashi został przyjęty niezwykłe zimno.

W kołach politycznych stwierdzają, że ogłoszony program nie jest niczym innym, jak powtórzeniem składanych już przez poprzednie gabinety zapewnień.

W kołach przemysłowych nie widzą nic nowego w programie rządowym, lecz podkreślają jednocześnie, że rząd premiera Hayashi stara się zastosować politykę „czasu wojny”.

W kołach finansowych wyrażają żal, że w zakresie polityki finansowej nie ma żadnych b. ścis-

Ustawa o umowach zbiorowych na nadzwyczajnej sesji sejmowej

Na nadzwyczajnej sesji sejmowej, która oczekiwana jest w przyszłym miesiącu znaleźć się ma wśród projektów ustawodawczych uznanych za pilne także

wszystkie stronnictwa od katolików do komunistów, otrzymał 276 tys., to znaczy o 22 tysiące więcej niż uzyskały w zeszłym roku wszystkie stronnictwa, popierające obecnie jego kandydaturę. Te 22 tys. głosów obejmowało 5 tys. wyborców, którzy w roku zeszłym jeszcze nie posiadali prawa wyborczego, 12 tys. tych, którzy w zeszłym roku oddali białe kartki i 5 tys. odebranych już bezpośrednio Reksowi i Flamandom.

Co mówi Degrelle

Degrelle oświadczył przedstawicielom prasy, że wyniki wyborów wskazują, iż każdy pozostał na swej pozycji. Walka trwa nadal. Nigdy nie istniała dla mnie kwestia konfliktu z kościołem.

Degrelle przyznał, że potępie-

nie reksizmu przez arcybiskupa Malines w praktyce udaremniło powstrzymanie się wielu od głosowania, na co liczył on, i że w ten sposób stracił on głosy katolików.

Komintern wyciąga rękę po młodzież katolicką

Poszukiwanie wspólnej platformy

MOSKWA 11.4. Czynniki miarodajne komunizmu rozpoczynają znowu umizgi pod adresem katolików. Ostatnio w organie prasowym komitetu wykonawczego Kominternu generalny sekretarz

Komsomolu R. Guillot umieścił na ten temat wysoce znamieny artykuł.

Omówiwszy przede wszystkim metody propagandy Komsomolu w Hiszpani, Francji, Belgii i in-

nych krajach i zwracając uwagę, że metody te w każdym kraju muszą być różne, Guillot zastanawia się, czy możliwa jest współpraca młodzieży komunistycznej i socjalistycznej z młodzieżą religijną, zwłaszcza z młodzieżą katolicką, jeżeli za platformę tej współpracy oberze się jakieś zagadnienia ogólne, np. walkę o pokój. Odpowiedź na to pytanie w przekonaniu autora brzmi pozytywnie. „W szeregach młodzieży katolickiej pisze — rośnie pragnienie jednolitego frontu w obronie pokoju i w walce o prawa młodych... Obowiązani jesteśmy masom katolickim interesujące je zagadnienia wyjaśniać cierpliwie i przekonywująco, demaskować kłamstwo i oszczerstwo, stwarzać grunt do współpracy w walce przeciw rze- czywistemu wrogowi tych mas i ich dążeń”.

Z szacunkiem radzi Guillot odnosić się do przekonania młodzieży religijnej i twierdzi, że przykład tego daje rząd Sowieć (tak!) zwłaszcza w artykule 124 swej nowej konstytucji. Ale, twierdzi dalej, nie wystarczy mówić młodzieży katolickiej i w ogóle chrześcijańskiej: szanujemy wasze przekonania religijne i chcemy z wami wspólny utworzyć front, trzeba „możliwie szybko skończyć z sekciarskimi nastojami i pogardą w stosunkach z młodzieżą katolicką”.

Jak widzimy, mamy tu do czynienia z zapowiedzią tej formy wyrażonej propagandy, którą w sposób tak stanowczy omawia m. in. Ojciec św. w encyklice o bezbożnym komunizmie.

Ku czci Wyczółkowskiego uroczystości w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ, 11. 4. Uroczystości ku czci ś. p. Leona Wyczółkowskiego rozpoczęły się dnia 10 b. m. uroczystym nabożeństwem żałobnym, odprawionym w farze miejskiej.

Wieczorem w teatrze miejskim odbyła się akademja.

Referat o sztuce Wyczółkowskiego wygłosił prof. Marian Turwicz, po czym prezydent miasta Barciszewski zawiadomił zebranych, że Pan Prezydent Rzeczypospolitej odznaczył p. Franciszka Wyczółkowskiego złotym Krzyżem Zasługi za królewski dar, jaki złożyła miastu Bydgoszcz.

W niedzielę uczestnicy uroczystości udali się do Gościeradza, gdzie z zachwytem oglądali resztę spuścizny, ofiarowanej miastu

wczoraj ks. Mikołaja, któremu komunikował treść dekretów królewskich, w czasie rozmowy książę poinformował wicepremiera o swych zamiarach w związku z no-

wym stanem cywilnym i o pragnieniu swym osiedlenia się za granicą. Według dziennika, książę pragnie jakoby zamieszkać we Włoszech wraz z panią Smitrescu.

Po spotkaniu z księciem Inconletz udał się do premiera Tatarescu, który był następnie przyjęty przez króla. Król przyjął też gen. Baliffa, administratora dóbr koronnych, z którym omówił sprawę administracji majątków osobistych ks. Mikołaja.

Man festacje studentów

ATE donosi: Dzisiaj (w niedzielę — przyp. red.) pomiędzy godz. 19.30 a 21 w Al. Ujazdowskich pojawiła się grupa studentów wznowiając okrzyki. Jednocześnie kolportowano nielegalną „Sztafetę”. Policja manifestantów rozprzysła, zatrzymując jednego z nich. Ta sama grupa zebrała się na Nowym Świecie oraz przed Uniwersytetem, gdzie zaczęto rozrzucać „Sztafetę”. I w tym wypadku również policja wszystkich rozprzysła.

Skazanie narodowców

SOSNOWIEC 11.4. W sądzie okręgowym w Sosnowcu zapadł wyrok w sprawie przeciwko 9-ciu narodowcom oskarżonym o dokonanie szeregu zamachów bombowych na obiekty żydowskie.

Sąd skazał Józefa Hincygiera na półtora roku więzienia, Bogusława Grudniewicza na 10 miesięcy więzienia i Henryka Zawadzkiego na 8 miesięcy więzienia. Pozostałych oskarżonych uznano za niewinnionych.

Min. Poniatowski łagodzi zatarg w Wileńskiej Izbie Rolniczej

Gen. Żeligowski ciągle w opozycji

WILNO, 11. 4. W sobotę bawił w Wilnie Minister Rolnictwa i Reform Rolnych, p. Juliusz Po-

niatowski, w towarzystwie dyrektora gabinetu.

P. min. Poniatowski w towarzystwie woj. Bociańskiego i dyr. Krzyszkowskiego odbył w Izbie Rolniczej konferencję z prezesem Izby posem Kamińskim.

Jak się dowiadujemy, przedmiotem konferencji był wynikły ostatnio zatarg w zarządzie Izby Rolniczej w Wilnie. W czasie konferencji poruszona była również koncepcja gen. Żeligowskiego o ścisłej współpracy samorządu rolniczego z samorządem terytorialnym.

W dalszym ciągu p. min. Poniatowski odbył szereg rozmów

z działaczami gospodarczymi i społecznymi.

W niedzielę, dnia 11 b. m. rozpoczęły się w Wilnie obrady walnego zjazdu Kółek Rolniczych powiatu wileńsko-trockiego pod przewodnictwem b. posła Taurogińskiego. Na zjeździe tym gen. Żeligowski miał wygłosić referat o organizacji samorządu rolniczego, który ze względu na ostatni zatarg w zarządzie Izby Rolniczej w Wilnie był oczekiwany przez wszystkich członków zjazdu z bardzo dużym zainteresowaniem. Gen. Żeligowski jednak na zjazd nie przybył.

Zaciekle walki o Madryt Powstańcy bombardują stolicę

MADRYT, 11. 4. O godz. 14-ej na froncie Madrytu rozgorzała zacięta walka z wyżyn obserwatorium widać był teren operacyjny: Casa de Valasquez, Monte Garabitas o 3 km. w tyle i wzgórze Perdix na prawo.

W ciągu pół godziny słychać było nieustanną strzelaninę i kaponadę. Przy pomocy lotnictwa można było śledzić przebieg walki, która na wzgórzu Perdix była gorąca. Później bitwa przesunęła się nagle na lewo i toczyła się w

ciągu prawie godziny pod Cerro del Aguila, na prawo od Monte Garabitas.

O godz. 17-ej wojska rządowe bombardowały stoki i szczyt Monte Garabitas, a powstańcy — drogę kastylską. Nieustanna kaponada trwała pół godziny. Po krótkiej pauzie bitwa na całej linii wznowiona została o godz. 18-ej.

MADRYT, 11. 4. Bombardowanie Madrytu trwało z przerwami trwało całe popołudnie. 38 pocisków padło na główne ulice.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości i milimetra przez szerokość jednej szpary (na wszystkich stronach po 6 szpary): na 1 ej stronie — 1 zł w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. w tekście (wśród ogłoszeń) — 1.50 zł. opisy specjalne — 9 zł. lekar- skie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz duże 10 gr. w ogłoszeniu h. „drobnych” liczy się za odrębne wyrazy — fluty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

z miejscowości i milimetra przez szerokość jednej szpary (na wszystkich stronach po 6 szpary): na 1 ej stronie — 1 zł w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. w tekście (wśród ogłoszeń) — 1.50 zł. opisy specjalne — 9 zł. lekar- skie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz duże 10 gr. w ogłoszeniu h. „drobnych” liczy się za odrębne wyrazy — fluty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC”. Sp. z ogr. odp.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666 62 (sekretariat) 666 69 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt tylko w godz. 14—18.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor i prenumerata: Al. Jerozolimska 3a i pietro. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a, tel. 727-32. Konto P. K. O. 23400. Skrzynka Poczтовая 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103, Poznań 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135.
PRENUMERATA: miesiwcowa (z odrośnieniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Redaktor naczelny dr. Włodzisław Zaleski

Druk. Litarska 2, z a. Warszawa, Al. Jerozolimskie 121.

Redaktor odpowiedzialny: Bohdan Gębarski.